

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น
เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชดอกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ทิพย์ประภา จันดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

DEVELOPMENT OF LEARNING ACHIEVEMENT BY USING 5E INQUIRY
LEARNING ACTIVITIES OF STRUCTURE AND FUNCTION OF
FLOWERING PLANT FOR GRADE 11 STUDENTS

THIPPRAPA CHUNDEE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
MAJOR IN SCIENCE EDUCATION
FACULTY OF SCIENCE
UBON RATCHATHANI UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2014
COPYRIGHT OF UBON RATCHATHANI UNIVERSITY

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา คณะวิทยาศาสตร์

เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้าง
และหน้าที่ของพืชดอกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัย นางสาวทิพย์ประภา จันดี

คณะกรรมการสอบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภាពร พรไตร

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อทิพย์ กันทาโชค

กรรมการ

ดร.อนิษฐา ศรีนวล

กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อทิพย์ กันทาโชค)

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทิศ อินทร์ประสิทธิ์)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.อริยาภรณ์ พงษ์รัตน์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

ลิขิตที่เป็นของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ปีการศึกษา 2557

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ด้วยความเอาใจใส่ สนับสนุนให้การช่วยเหลือผู้วิจัยอย่างดียิ่งมาโดยตลอดจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อทิพย์ กันโทซติ อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร พรไตร และ ดร.อนิษฐา ศรีนวล กรรมการ สอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ตลอดจนอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความรู้ ขอขอบพระคุณคุณครู ณิชากร สงวนกลิน ครูชำนาญการพิเศษ จากโรงเรียนสมเด็จพิทยาคม และคุณครูทองคำ อุนาวรรณ คุณครูชำนาญการพิเศษ จากโรงเรียนอุดมวิทย์ ที่ให้ความกรุณาในการพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือในการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณบดี และนักเรียนโรงเรียนอุดมวิทย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

คุณค่าอันพึงมีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอขอบแด่บิดา-มารดา ผู้ให้ชีวิตและให้การเลี้ยงดูตลอดจน สนับสนุนทางการศึกษา ครู-อาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสานวิชาความรู้ ญาติมิตรและบุคคลในครอบครัวที่ มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจทุกคน

กิตติกรรม
ทิพย์ประภา จันดี

ผู้วิจัย

บทคัดย่อ

เรื่อง : การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น
เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชดอกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ผู้วิจัย : ทิพย์ประภา จันดี
ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : วิทยาศาสตรศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อทิพย์ กันชาติ
คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น โครงสร้างและ
 หน้าที่ของพีชดอก

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของพีชดอก โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุดมวิทย์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557 จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการวิจัยแบบ one-group pretest-posttest design ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ระดับความก้าวหน้าคิดเป็นร้อยละ 71.00 3) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ $81.20/80.53$ และ 4) ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

TITLE : DEVELOPMENT OF LEARNING ACHIEVEMENT BY USING 5E INQUIRY LEARNING ACTIVITIES OF STRUCTURE AND FUNCTION OF FLOWERING PLANT FOR GRADE 11 STUDENTS

AUTHOR : THIPPRAPA CHUNDEE

DEGREE : MASTER DEGREE OF SCIENCE

MAJOR : SCIENCE EDUCATION

ADVISOR : ASST. PROF. CHORTIP KANTACHOT, Ph.D

KEYWORDS : ACHIEVEMENT, 5E INQUIRY LEARNING ACTIVITIES, STRUCTURE AND FUNCTION OF FLOWERING PLANT

Development of learning achievement in the topic of structure and function of flowering plant through 5E inquiry learning was investigated. The target group was 29 Grade 11 students at Udomwit school, Mukdahan province, second semester of 2014 academic year. The research tools comprised of 5E leaning plans, pre and post learning achievement test and the satisfaction questionnaire. The results revealed that 1) student achievements of posttest score was statistically higher than pretest score at $p<0.05$, 2) the student progression was 71.00%, 3) the efficiency of learning plans was 81.20/80.53 and 4) the student's satisfaction was a hight level.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การจัดการเรียนรู้แบบสีบเสาะ	6
2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์	9
2.3 ความพึงพอใจ	10
2.4 งานวิจัยในประเทศไทยและต่างประเทศ	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 แบบแผนการวิจัย	16
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	17
3.3 ตัวแปรในการวิจัย	17
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	17
3.5 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	17
3.6 วิธีการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	20
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล	
4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน	23
4.2 ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน	26
4.3 ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยเทียบเกณฑ์ 80/80	28
4.4 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้	30
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	32
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	33
5.2 ข้อเสนอแนะ	37
เอกสารอ้างอิง	38
ภาคผนวก	
ก รายนามผู้เขียนชาญ	45
ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	47
ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	59
ง คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	97
จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	102
ฉ ภาพประกอบการทำกิจกรรม	111
ประวัติผู้วิจัย	116

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุดมวิทย์ จังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2554-2556	2
3.1 แผนการจัดการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมหลัก	21
4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง	24
4.2 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจำแนกตามเนื้อหา	24
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก	31
๑.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กับผลการเรียนรู้	98
๑.2 ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>) และค่าความยากง่าย (<i>p</i>) เป็นรายข้อของแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก	100
๑.1 คะแนนวัดผลก่อนการจัดการเรียนรู้	103
๑.2 คะแนนวัดผลหลังการจัดการเรียนรู้	105
๑.3 คะแนนจากการทำกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้	107
๑.4 ความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล	109

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน	26
4.2 ความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	27
4.3 ความก้าวหน้าทางการเรียนรายเนื้อหาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้	28
4.4 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีซดอก ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น	29
๙.1 การทำกิจกรรม เรื่อง โครงสร้างภายในของราก	112
๙.2 การเตรียมตัวอย่างโครงสร้างภายในของราก	112
๙.3 การเตรียมตัวอย่างโครงสร้างภายในของลำต้น	113
๙.4 การศึกษา เรื่อง หน้าที่และชนิดของใบจากตัวอย่างจริงภายในโรงเรียน	113
๙.5 กิจกรรมอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในชั้นเรียน	114
๙.6 กิจกรรมทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้	114
๙.7 กิจกรรมการศึกษาโครงสร้างภายในของใบด้วยการเตรียมตัวอย่าง โดยหล่อด้วยเทียนไข	115
๙.8 กิจกรรมการศึกษาโครงสร้างภายในของลำต้นด้วยการเตรียมตัวอย่าง โดยหล่อด้วยเทียนไข	115

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชีววิทยาเป็นวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความสำคัญต่อสังคมโลกทั้งในอดีตปัจจุบันและอนาคต เพราะชีววิทยาเกี่ยวข้องโดยตรงกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานของศาสตร์แขนงอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น เทคโนโลยีชีวภาพซึ่งในปัจจุบันมีบทบาททั้งต่อห้องถิน สังคม ประเทศ และโลก เป็นเช่นนี้ ด้วยสาขาวิชาชีววิทยาที่มีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์อย่างมาก ทำให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุง ตัวอย่างเช่น การใช้เทคโนโลยีชีวภาพในการรักษาโรค หรือการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้กับทุกภาคส่วนทั้งประชาชน รัฐบาล และอุตสาหกรรม หรือนำมาใช้ในทางการแพทย์ได้ด้วยเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ชีววิทยายังมีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากต้องใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และเพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ในอนาคต ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนชีววิทยาจึงควรจัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้มากที่สุดโดยการใช้กระบวนการสังเกต สำรวจ ตรวจสอบ ทดลองแล้วนำผลที่ได้มาจัดระบบเป็นหลักการ แนวคิดและทฤษฎี เนื่องจากชีววิทยาเป็นวิชาที่เนื้อหาค่อนข้างมาก และในบางเนื้อหาถึงแม้จะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวแต่ผู้เรียนก็ยังมีผลลัพธ์ที่ต้องการเรียนที่ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากมีหัวข้อที่เป็นทฤษฎีและต้องลงมือปฏิบัติเพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ (นงลักษณ์ ทาประโคน, 2553)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาชีววิทยา 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชดอก เป็นเนื้อหาที่ค่อนข้างยากและมีคำศัพท์เฉพาะทางชีววิทยาจำนวนมาก ประกอบกับภัยภัยต่อการเรียนรู้โดยจากการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นวิธีที่ผู้จัดใช้สอนเป็นประจำ ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชาชีววิทยา ส่งผลให้ผลลัพธ์ที่ต้องการได้รับไม่ถูกต้อง ดังนั้นจึงต้องหาวิธีการสอนที่น่าสนใจและน่าเรียนรู้ ดังนั้นจึงได้จัดทำแผนการสอนที่มีความหลากหลาย เช่น การสอนผ่านวิดีโอ การทดลองทางชีววิทยา การนำเสนอหัวข้อที่น่าสนใจ การทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลงาน การประเมินผ่านแบบทดสอบ ฯลฯ ที่สามารถกระตุ้นความสนใจและพัฒนาทักษะทางชีววิทยาของนักเรียนได้

**ตารางที่ 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนอุดมวิทย์ จังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2554-2556**

ปีที่เรียน	ผลการเรียน		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ร้อยละ
ปีการศึกษา 2554	12.49	1.61	52.04
ปีการศึกษา 2555	12.00	1.73	48.00
ปีการศึกษา 2556	12.50	1.88	56.82

จากรายงานดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กำลังประสบปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนกำหนด และต้องได้รับการแก้ไข เมื่อพิจารณากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู พบร้า ยังไม่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มความสามารถของผู้เรียน เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนยังคงเน้นไปที่การบรรยายให้ความรู้และเน้นการท่องจำ จึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างมีเหตุมีผล คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา สามารถแก้ปัญหาและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง (กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาและสร้างความเข้าใจว่า วิทยาศาสตร์เป็นการหาความรู้ ผู้เรียนทุกคนควรได้รับการกระตุนส่งเสริมให้มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, 2544) การจัดการศึกษาดังกล่าวต้องเปลี่ยนผุติกรรมการเรียน การสอนของครูและนักเรียน โดยเน้นที่บทบาทของนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้นเป็นการพัฒนากระบวนการคิดวางแผน ลงมือปฏิบัติ ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อมูล การแก้ปัญหา การปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบคันได้ เพื่อนำไปสู่ค่าตอบของปัญหา (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2544) ดังนั้น ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาจึงต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยการใช้กระบวนการสังเกต การสำรวจตรวจสอบ การทดลอง แล้วนำผลที่ได้มาจัดระบบ เป็นหลักการด้วยตนเอง

รูปแบบแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและนวัตกรรมทางการศึกษามีหลายวิธีที่สามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเป็นวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหมายถึงการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ครูต้องรู้จักใช้ค่าตามสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ นักเรียนจะได้ฝึกกระบวนการต่าง ๆ เช่น กระบวนการสังเกต กระบวนการสำรวจ กระบวนการทดลอง กระบวนการวางแผนฯ ความรู้ด้วยตนเอง

และการทำงานเป็นกลุ่ม (ชนิษฐา igr กำแหง, 2551) นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะจะได้เรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับการสังเกต การถามคำถาม การสำรวจตรวจสอบ จากเอกสารและแหล่งความรู้อื่น ๆ การวางแผนการสำรวจตรวจสอบ การทดสอบ ตรวจสอบหลักฐาน เพื่อเป็นการยืนยันความรู้ที่ได้ค้นพบมาแล้ว การใช้เครื่องมือในการรวม การวิเคราะห์ และการแปลความหมายของข้อมูล การนำเสนอผลงาน การอภิปรายข้อแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับผลงาน (Sandra, 2002)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น ซึ่งประกอบไปด้วยวงจรการเรียนรู้ทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ การสร้างความสนใจ (engagement) การสำรวจและค้นหา (exploration) การอธิบาย และลงข้อสรุป (explanation) การขยายความรู้ (elaboration) และการประเมิน (evaluation) (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2546) มาใช้ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีววิทยา เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผลลัพธ์ทั้งการเรียนให้สูงขึ้น และเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาผลลัพธ์ทั้งการเรียนวิชาชีววิทยา ช่วงชั้นที่ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น

1.2.2 เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น

1.2.3 เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น ให้มีประสิทธิภาพ 80/80

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 นักเรียนที่ได้เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น มีผลลัพธ์ทั้งการเรียนที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.3.2 นักเรียนที่เรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก มีความก้าวหน้าทางด้านการเรียน

1.3.3 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.3.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น อยู่ในระดับมากขึ้นไป

1.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุดมวิทย์ ที่กำลังศึกษาอยู่จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 55 คน

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนอุดมวิทย์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 29 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

1.4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาในรายวิชาชีววิทยาช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก

1.4.4 ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ใช้เวลาในการทดลอง 12 ชั่วโมง

1.4.5 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก

1.4.5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอกเพิ่มขึ้น

1.5.2 นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน

1.5.3 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในเนื้อหาระดับอื่น ๆ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น

1.5.4 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนการสืบเสาะ 5 ขั้น โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมทางวิทยาศาสตร์เชื่อมโยงกับความสามารถทางปัญญาอย่างเหมาะสม

1.6.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ

1.6.3 นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุดมวิทย์ อำเภอ Nicm คำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2557

1.6.4 แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสีบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชคอก

1.6.5 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 80/80 หมายถึง เกณฑ์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสีบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชคอก

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยแยกเป็นประเด็นดังนี้

- 2.1 การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ
- 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
- 2.3 ความพึงพอใจ
- 2.4 งานวิจัยในประเทศไทยและต่างประเทศ

2.1 การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการสอนแบบสืบเสาะที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

ภพ เลาห์เพบูลย์ (2542) กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยให้นักเรียนได้ค้นพบความจริงต่าง ๆ ด้วยตนเอง ให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้เนื้อหาวิชา ครุวิทยาศาสตร์ จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ ศึกษาโครงสร้างของกระบวนการเรียนรู้ การจัดลำดับเนื้อหา โดยครุทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยและนักเรียนเป็นผู้จัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีหน้าที่สำรวจหาความรู้โดยวิธีการ เช่นเดียวกับการทำงานทางวิทยาศาสตร์

ทิศนา แรมมณี (2543) กล่าวถึงการจัดการการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการสืบเสาะว่า เป็นการดำเนินการเรียนการสอนโดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดคำถาม เกิดความคิดและลงมือเสาะ สำรวจหาความรู้ เพื่อนำมาประมวลหาคำตอบหรือข้อสรุปด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีหน้าที่ค่อยอำนวย ความสะดวกในการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน เช่น ด้านการสืบค้นหาแหล่งเรียนรู้ การศึกษา ข้อมูล การวิเคราะห์ การสรุปข้อมูล การอภิปรายโดยแบ่งทางวิชาการ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบสืบเสาะไว้ว่า หมายถึง การนำเอาความรู้หรือแบบจำลองไปใช้อธิบายหรือประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์หรือเรื่องอื่น ๆ นำไปสู่อ็อโต้ແย়েংหรือข้อจำกัด ก่อให้เป็นประเด็นหรือคำถามหรือปัญหาซึ่งจะต้องสำรวจตรวจสอบ ต่อไป ทำให้เกิดเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546) กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนคิดด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้าหาเหตุผลและสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยการนำเอาระบวนการทำงานวิทยาศาสตร์ไปใช้ เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักใช้ความคิดของตนเองเสาะหาความรู้ หรือวิเคราะห์ข้อมูลได้

วัจัยญา วานี (2555) ได้สรุปว่าเป็นรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ ที่นักวิทยาศาสตร์ได้ศึกษาคิดค้นขึ้นเพื่อให้นักเรียนสามารถใช้วิธีการสืบเสาะทางวิทยาศาสตร์ ที่ต้องอาศัยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการค้นพบ ความรู้หรือประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความหมายด้วยตนเอง ครูเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนได้ด้วยตนเองภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับนักเรียน

Good (1973) ได้ให้ความหมายของการสอนแบบการสืบเสาะไว้ว่าเป็นเทคนิคหรือกลวิธีอย่างหนึ่งในการจัดให้เกิดการเรียนรู้เนื้อหาบางอย่างของวิชาวิทยาศาสตร์ โดยกระตุ้นให้นักเรียนมีความอยากรู้อยากรู้ เสาะแสวงหาความรู้โดยการถามคำถาม และพยายามค้นหาคำตอบให้พบด้วยตนเอง นอกเหนือจากนี้ยังให้ความหมายของการสอนแบบสืบเสาะอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นวิธีการเรียนโดยการแก้ปัญหา จากการที่ต้องมีกิจกรรมที่จัดขึ้น และใช้วิธีการทำงานวิทยาศาสตร์ในการทำกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วยการคิดค้น ทดลอง คิดค้น ตีความหมายภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมที่สุด การใช้วิธีการอย่างชาญฉลาดสามารถทดสอบได้ และสรุปอย่างมีเหตุผล

Sandra (2002) ได้ให้ความหมายว่าการสืบเสาะเป็นกิจกรรมที่หลากหลายเกี่ยวกับการสังเกต การถามคำถาม การสำรวจตรวจสอบจากเอกสารและแหล่งความรู้อื่น ๆ การวางแผนการสำรวจ ตรวจสอบ การทดสอบ ตรวจสอบหลักฐานเพื่อเป็นการยืนยันความรู้ที่ได้ค้นพบมาแล้ว การใช้เครื่องมือในการรวบรวม การวิเคราะห์ และการแปลความหมายข้อมูล การนำเสนอผลงาน การอธิบาย และการคาดคะเน และการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเกี่ยวกับผลงาน

จากคำนิยามความหมายของการสืบเสาะของนักวิชาการหลายท่านสรุปได้ว่าการสืบเสาะ หมายถึงรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูเป็นผู้กระตุ้นและคอยอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน ผู้เรียนคิดและลงมือเสาะแสวงหาความรู้หรือวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำเอาระบวนการทำงานวิทยาศาสตร์มาใช้ เพื่อประมวลหาคำตอบหรือข้อสรุปด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน

2.1.1 ระดับของการสืบเสาะ (Level of Inquiry)

สุภาพร พรไตร (2554) ได้จัดระดับของการสืบเสาะไว้ดังนี้

(1) การสืบเสาะที่กำหนดวิธีการให้ (Structured Inquiry) เป็นขั้นตอนที่ใช้รูปแบบกระบวนการสืบเสาะ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีในหนังสือเรียนที่กำหนดวิธีดำเนินการและทักษะต่าง ๆ ที่ต้องใช้

ในการทำกิจกรรม นักเรียนเพียงปฏิบัติตามคำแนะนำ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และแปรความหมาย ของข้อมูลตามคำตามที่กำหนด

(2) การสืบเสาะที่มีแนวทางให้ (Guided Inquiry) เป็นอีกขั้นหนึ่งของการพัฒนากระบวนการสืบเสาะ โดยนักเรียนได้รับคำถามที่เป็นปลายเปิด (Open-Ended Question) และคิดค้น หรือดัดแปลงวิธีการสำรวจตรวจสอบ รวบรวมข้อมูล และประจักษ์พยาน เพื่อตอบคำถามและอาจนำไปสู่คำถามใหม่

(3) การสืบเสาะอย่างอิสระ (Open Inquiry) เป็นการพัฒนาการสืบเสาะระดับสูง โดยนักเรียนเป็นผู้ตั้งคำถามที่สนใจอย่างรู้ ตั้งสมมติฐาน วางแผน หรือหาวิธีการในการสำรวจตรวจสอบ รวบรวมข้อมูล แปลความหมาย และลงข้อสรุป ตอบคำถามที่สงสัยซึ่งเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้นักเรียน ทำโครงการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรืองานวิจัยระดับนักเรียนนั้นเอง

2.1.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วัสดุการสืบเสาะ 5 ขั้น

สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2551) เสนอขั้นตอนการสืบเสาะซึ่ง ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

(1) ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนหรือเรื่องที่สนใจ ซึ่ง อาจเกิดขึ้นจากความสนใจ อาจเริ่มจากความสนใจจากตัวนักเรียนหรืออาจเกิดจากการอภิปรายในกลุ่ม เรื่องที่น่าสนใจจากมาจากการที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในช่วงเวลาหนึ่งหรือเป็นเรื่องที่เชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่เพิ่งเรียนรู้มาแล้ว เป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนสร้างคำถาม กำหนดประเด็นที่จะศึกษา ในกรณีที่ยังไม่มีประเด็นใดน่าสนใจ ครูอาจให้ศึกษาจากสื่อต่าง ๆ หรือเป็นผู้กระตุ้นเสนอประเด็นขึ้นมาก่อน แต่ไม่ควรบังคับให้นักเรียนยอมรับประเด็นหรือคำถามที่ครูสนใจ ควรเป็นเรื่องที่จะศึกษามีความสนใจ และนักเรียนส่วนใหญ่ยอมรับประเด็นที่ต้องการจะศึกษา จึงร่วมกันกำหนดขอบเขต ในการแจกแจงรายละเอียดที่จะศึกษาให้มีความชัดเจนขึ้น อาจรวมทั้งการรวบรวมความรู้ ประสบการณ์เดิม หรือความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ที่ช่วยไปสู่ความเข้าใจเรื่องหรือประเด็นที่จะศึกษามากขึ้น และมีแนวทางในการตรวจสอบอย่างหลากหลาย

(2) ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) เมื่อทำความเข้าใจกับประเด็นคำถามที่จะศึกษา อย่างถ่องแท้แล้ว มีการวางแผนกำหนดการตรวจสอบสมมติฐาน กำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ ลงมือปฏิบัติเพื่อเก็บข้อมูลข้อสนเทศ หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ วิธีการตรวจสอบอาจทำได้หลายวิธี เช่น การทำการทดลอง กิจกรรมภาคสนาม การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างสถานการณ์จำลอง การศึกษาข้อมูล จากแหล่งศึกษาอ้างอิงหรือจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลอย่างเพียงพอที่จะใช้ในขั้นตอนต่อไป

(3) ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) เมื่อได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอจากการสำรวจตรวจสอบแล้ว จึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ แปรผลสรุปผล และนำเสนอผลที่ได้ในรูปต่าง ๆ

เช่น บรรยายสรุปผล สร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ หรือรูปวัด สร้างตารางการค้นพบ ในขั้นตอนนี้อาจพิ大道ที่ทาง เช่นการสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ หรือไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำหนดไว้ ได้ແย়েกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ หรือไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำหนดไว้ แต่ผลที่จะอยู่ในรูปที่จะสามารถสร้างความรู้และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้

(4) ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) เป็นการนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือแนวคิดที่จะได้ค้นคว้าเพิ่มเติม หรือนำแบบจำลองหรือข้อสรุปที่ได้มาใช้อธิบายสถานการณ์หรือเหตุการณ์อื่น ๆ ถ้าใช้อธิบายเรื่องต่าง ๆ ได้มาก แสดงว่าข้อจำกัดน้อยจึงสามารถเชื่อมโยงกับเรื่องต่าง ๆ และทำให้เกิดความรู้กว้างขวางขึ้น

(5) ขั้นประเมิน (Evaluation) เป็นการประเมินการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่า นักเรียนมีความรู้อะไรบ้าง อย่างไร และมากน้อยเพียงใด จากนั้นนำไปสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับเรื่องอื่น ๆ การนำความรู้หรือแบบจำลองไปใช้ในขั้นตอนการประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์ หรือเรื่องอื่น ๆ จะนำไปสู่ข้อโต้แย้งหรือข้อจำกัดซึ่งจะก่อให้เกิดประเด็นคำถาม หรือปัญหาที่ต้องการสำรวจตรวจสอบต่อไป ทำให้เกิดกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ จึงเรียกว่า Inquiry Cycle กระบวนการสืบเสาะข้อมูลจึงช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ทั้งเนื้อหาและหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนการลงมือปฏิบัติ เพื่อนำความรู้ที่ได้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ครั้งต่อไป

การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะจะต้องคำนึงถึงลักษณะสำคัญทั้งหมดของการสืบเสาะ ครูจะต้องนำไปใช้ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม ความเข้มข้นของการนำไปใช้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสืบเสาะขึ้นกับกิจกรรมที่ออกแบบควรเป็นกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุดและครุ่นเครียดทบทวนเพียงให้คำแนะนำและชี้แนะเพื่อให้เกิดความสนใจในขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการสังเกต การคิด และการตั้งคำถามครุ่นเริ่มต้นด้วยการชี้แนะให้นักเรียนสังเกตอย่างละเอียด ในการวิเคราะห์ข้อมูลอาจชี้แนะวิธีการเพื่อเป็นแนวทาง การประเมินครัวเรียงตระหง่านและสอดคล้องกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าหมายถึงคุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพสมอง

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546) กล่าวว่าเป็นการประเมินสมรรถภาพของผู้เรียนที่จะต้องมีเครื่องมือการประเมินที่มีประสิทธิภาพทั้งวิธีการประเมินกิจกรรม เกณฑ์การ

ประเมิน และแบบประเมินเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือการประเมินไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อการ เตรียมความพร้อมไว้ก่อนการจัดการสอน

แสงศรี ศิลาอ่อน (2553) ได้สรุปว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ ความรู้ ทักษะและความสามารถ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายหลังที่นักเรียนได้รับการฝึกฝนและอบรมสั่งสอนในเรื่องที่เรียนมาแล้ว อันมีผลให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งสามารถตรวจสอบได้ จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุษราณ บุญแวน (2554) กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าหมายถึง ความรู้ความสำเร็จใน การเรียนรู้ ทักษะและสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ของสมอง เป็นความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งวัดได้ ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

สมใจ จันทะเมธี (2554) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าเป็น ความรู้หรือทักษะซึ่งเกิด จากการทำงานที่ประสานกันและต้องอาศัยความพยายามอย่างมากทั้งองค์ประกอบที่ไม่ใช้สติปัญญา แสดงออกในรูปแบบของความสำเร็จสามารถวัดได้โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากคำนิยามความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักวิชาการหลายท่านสามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงความสามารถหรือผลสำเร็จอันเป็นผลมาจากการกิจกรรมการเรียนการ สอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ขึ้นภายหลังได้รับการฝึกฝนในเรื่องที่ เรียนมาแล้ว สามารถวัดได้ด้วยการประเมินสมรรถภาพของผู้เรียน โดยใช้เครื่องมือการประเมินที่มี ประสิทธิภาพ

2.3 ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความหมายที่หลากหลาย ซึ่งได้จำกแนวคิดแต่ละทัศนะตามกรอบแนวคิดและ ความเชื่อของแต่ละบุคคล นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันดังนี้

จรัญ ทองถาร (2536) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในการเรียนการ สอนมีองค์ประกอบ 7 ประการ ตามทฤษฎีของเยอร์เบริกและมาโลเวดังนี้

(1) ความสมหวังในชีวิต ความสมหวัง เป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนาให้ตนเองประสบผลสำเร็จในชีวิต การเรียนในแนวที่ตนเองสนใจ

(2) ความพอใจในการเรียน ถ้าคนเราเรียนในสิ่งที่เราพอใจก็จะมีความสุขและทำให้ประสบ ผลสำเร็จ

(3) การยอมรับนับถือ มนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องการพึงพาอาศัยมนุษย์หรือสมาชิกที่เป็นส่วน หนึ่งของสังคมถูกทอดทิ้งให้อยู่一人ตามลำพังเข้าจะเกิดความกังวล เครียด ไม่สามารถเรียนหรือปฏิบัติงาน ให้เกิดผลดีได้ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าสมาชิกนั้นเป็นบุคคลที่สังคมยอมรับนับถือและให้ความไว้วางใจ บุคคลนั้นย่อมมีความสุข มีความพึงพอใจต่อการเรียนหรือการทำงานนั้นให้สำเร็จบรรลุผลที่ตั้งใจไว้ได้

(4) ความก้าวหน้า การมีชื่อเสียงเกียรติยศ เมื่อทุกคนเข้ามาเรียนในสถาบันต่าง ๆ สิ่งที่ทุกคนหวังคือความก้าวหน้า

(5) ความสนใจ ความสนใจเป็นภาวะที่จิตใจของบุคคลจะจดจ่อและปรารถนาที่จะรู้สึ่งได้สิ่งหนึ่งเพื่อนำไปบำบัดความต้องการให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ถ้าบุคคลนั้นมีความสนใจกับการเรียนก็จะทำให้มีความกระตือรือร้น

(6) ความเสมอภาค หมายถึง ความเท่าเทียมกันในการเรียนของคนในสถาบัน ไม่มีการแบ่งแยกนักเรียนในระบบและนอกรอบระบบ

(7) สภาพการเรียน การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนสามารถรับความรู้และประสบการณ์ได้เต็มที่

ไชยยัณห์ ชาญปรีชาตติน (2543) ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติทางบาง คือ รู้สึกชอบ รัก พ้อใจ หรือเจตคติที่ดีต่องานซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านวัตถุ และด้านจิตใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุข เมื่อได้รับความสำเร็จตามต้องการ หรือแรงจูงใจ

ดำรงศักดิ์ ไชยแสน (2544) กล่าวว่า ความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนที่มีต่องาน และปัจจัยหรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น ๆ จนสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน ทางด้านร่างกายและจิตใจ

ณรัตน์ ลากมูล (2546) ได้สรุปว่า หมายถึงความรู้สึกที่สามารถประเมินค่าได้จากบุคคลที่มีต่องานที่ทำอยู่ ซึ่งครอบคลุมมิติต่าง ๆ ของงาน

จากความหมายดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรืออารมณ์หรือเจตคติที่บุคคลมีต่องานในทางที่ดี ดังนั้นความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้จะหมายถึงความรู้สึกและเจตคติที่ดีที่นักเรียนมีต่อการจัดการเรียนรู้

2.4 งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ

ภัทรธนันท์ รัตนพงศ์ภัค (2550) ศึกษาการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ โดยกระบวนการสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่องอาหารกับการดำรงชีวิต กลุ่มสาระการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $82.79/82.38$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด $80/80$ ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.85 หรือนักเรียนมีความก้าวหน้าคิดเป็นร้อยละ 85 นักเรียนที่เรียนโดยกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น ไปแล้ว 2 สัปดาห์สามารถคงทนความรู้ได้ร้อยละ 99.31 ซึ่งไม่แตกต่างจากคะแนนหลังเรียน เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นนั้นเป็นแบบการเรียนรู้โดยกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้นนั้น นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น อภิปรายผล สามารถพัฒนาด้านความคิด และแผนการ

จัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นนั้น ได้ผ่านกระบวนการและขั้นตอนในการจัดทำอย่างเป็นระบบตามแนวทาง มีการเตรียมกิจกรรมและเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน มีกิจกรรมที่แปลงใหม่น่าสนใจ

บุญเรือน เศรษฐี (2553) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยการสืบเสาะ 7 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบร่วมประสิทธิภาพของ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เท่ากับ $80.71/79.74$ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ $75/75$ ด้านนี้ประสิทธิผล ของการจัดการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.64 นั่นคือนักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 64 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เนื่องจาก กิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นนั้นนักเรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลายด้วยตนเอง มีการค้นคว้า หาคำตอบจากการลงมือปฏิบัติ เพื่อหาคำตอบทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้น กิจกรรมที่ พัฒนาขึ้นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติ ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ได้ฝึกกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการแสวงหาความรู้ ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนได้ทำตอบอย่างเป็นขั้นเป็นตอนตามกระบวนการเรียนรู้ ทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ คิดแก้ปัญหาและเข้าใจในสิ่งที่เรียน

ประภาพร สุรินทร์ และทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2554) ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรม พัฒนากระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนากระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อน เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลัง การเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 เพราะชุดกิจกรรมที่พัฒนาเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เปิด โอกาสให้นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้า และฝึกความชำนาญเกี่ยวกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มากขึ้น

กัญญา แมดเจริญ (2555) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้โดยการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของราก ลำต้น ใบของพืช ดอก ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป มีค่าเท่ากับ $81.87/82.08$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ บทเรียนสำเร็จรูปมีค่าตัดชนิดประสิทธิผลเท่ากับ 0.61 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนในชั้นเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 เนื่องจากบทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีจุดเด่นโดยได้มีการทำหนدنื้อหาออกเป็นหลาย ๆ

กรอบวัตถุประสงค์ วิธีการและอุปกรณ์ไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและประเมินผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง บทเรียนสำเร็จรูปที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เป็นวัตถุกรรมที่นำมาใช้วัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนที่เรียนดีสามารถถูกลือหาได้เร็ว นักเรียนที่เรียนช้าสามารถนำเวลาที่เหลือไปเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ได้มากยิ่งขึ้น บทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นมีรูปแบบการนำเสนอองค์ความรู้ที่น่าสนใจ และมีการนำเสนอตามขั้นตอน โดยเรียงลำดับการเรียนรู้ไว้อย่างเป็นระบบ ทำให้ง่ายต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสามารถของนักเรียน ทำให้นักเรียนแต่ละคนสามารถที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจในบทเรียนตามระดับความสามารถของตนเอง บทเรียนสำเร็จรูปมีการเสริมแรงทำให้นักเรียนกระตือรือร้น เกิดการเรียนรู้ที่คงทน

นิตยา ผลประดง (2555) วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องอัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมีโดยใช้ชุดการสอนที่เน้นการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ ชุดการสอนมีประวัติภาพ 80.39/81.04 ข้อมูลของนักเรียนเชิงสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสามารถออกแบบการทดลองด้วยตนเอง สามารถอธิบายผลการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่มีต่ออัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี ตลอดจนสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ได้เป็นอย่างดี เมื่อมีการใช้ชุดการสอนผลลัพธ์ที่ดีและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ที่เป็นเช่นนี้ เพราะชุดการสอนประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแบบสืบเสาะที่ มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเองเป็นการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้เรียนให้กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตัวอย่างทุกชั้นตอน นอกจากนี้การทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตัวอย่างทุกชั้นตอน นอกจากนี้การทำกิจกรรมกลุ่มยังทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ในการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด คำนวณและการแก้ปัญหา สามารถคิดวิเคราะห์ วางแผน และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น การพัฒนาชุดการสอนที่ใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม แสวงหาข้อค้นพบด้วยตนเอง ย่อมทำให้ผู้เรียนมีความสนใจ อยากรู้อยากเห็น กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและสามารถจำความรู้นั้นได้ยาวนาน ภายใต้การสอนได้มีการสร้างใบกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ มีแบบฝึกหัดท้ายกิจกรรม เพื่อประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์ ของผู้เรียน มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละแผนการเรียนรู้เพื่อประเมินความก้าวหน้าจากการใช้ชุดการสอน และได้ตีกรอบพฤติกรรมด้านการคิดวิเคราะห์ให้มีความชัดเจนทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีผลการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น

พัชรีย์ นามพิกุล และปัญญาภรณ์ พิมพ์ทอง (2555) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวคิดและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง การรักษาดุลยภาพของสิ่งมีชีวิตของนักเรียน ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิภัจกรการสืบเสาะ 5 ขั้น พบว่าก่อนเรียนมีแนวคิดทางวิทยาศาสตร์แบบไม่สมบูรณ์ ระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนมีแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ และจากการใช้แบบวัดแนวคิดเรื่องการรักษาดุลยภาพของสิ่งมีชีวิต พบว่าแนวคิดของนักเรียนที่ผ่านการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ ในขณะเดียวกันนักเรียนที่มีแนวคิดสอดคล้องกับแนวคิดทางวิทยาศาสตร์แบบไม่สมบูรณ์มีจำนวนน้อยลง เนื่องจากในกิจกรรมการเรียนการสอนได้มีการทำรายงานเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการหายใจ การขับถ่ายและการลำเลียงสารในร่างกาย (ระบบหมุนเวียน) วิภัจกรการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดแบบวิจารณญาณ และสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสอดคล้องกับแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ เพราะวิภัจกรการสืบเสาะ 5 ขั้น สามารถพัฒนาผู้เรียนให้กล้าคิด กล้าทำ กล้าซักถาม กล้าโต้แย้ง กล้าแสดงออก รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความคิดหลากหลาย มีจิตวิทยาศาสตร์ บรรยากาศการเรียนการสอนเป็นบรรยากาศการเรียนรู้อย่างอิสระและสร้างสรรค์

อภิชาดา รอดทราย (2555) วิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ เรื่องการดำรงชีวิตของพืชสำหรับนักเรียนขั้นมัธยมศึกษาปีมี 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และระดับความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 75.70 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ $80.60/80.00$ และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก คิดเป็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ที่เป็นเช่นนั้นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น สามารถส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกการนำเสนอ ฝึกวิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แผนการเรียนรู้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละขั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กิจกรรม เลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีเกมการศึกษาที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ควบคู่การเล่น ทำให้นักเรียนได้ทั้งสาระและความเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีความกระตือรือร้นในการเรียน

สายยันต์ วันนา และวิมล สำราญวนิช (2551) ทำการวิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิตของสัตว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ก้านสอนแบบสืบเสาะ 5 ขั้น พบว่านักเรียนร้อยละ 84.61 มีผลการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนักเรียนร้อยละ 80.76 มีร้อยละการคิดวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของแบบทดสอบวัดผลการคิดวิเคราะห์ ทั้งนี้เพราะการสืบเสาะแบบ 5 ขั้น ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จากสถานการณ์หรือปัญหาที่ครุภำพนด นักเรียนจะเกิดความอยากรู้อยากเห็นและได้เรียนรู้

ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ จำแนกองค์ประกอบ จัดลำดับข้อมูลและเปรียบเทียบข้อมูลได้

Cardak, Dikmenlid and Saritas (2008) ได้ศึกษาผลของรูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่องระบบไฟล์เรียนเลือดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 38 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะ 5 ขั้น ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองมีร้อยละของคะแนนสอบวัดผลการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติที่เป็นกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากรูปแบบการสอนแบบสืบเสาะ 5 ขั้น เป็นรูปแบบการตามแนวทางการเสริมสร้างความรู้ (Constructivism) สามารถส่งเสริมการเรียนรู้และความเข้าใจในมโนมติที่ถูกต้องได้

Fazelian, Ebrahim and Soraghi (2010) ได้ศึกษาผลของรูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น ต่อการเรียนรู้และความคงทนในการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลการเรียนรู้และความคงทนในการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รูปแบบการเรียนการสอนแบบ 5 ขั้น ยังกระตุนให้นักเรียนเพิ่มระดับการเรียนรู้เป็นผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีสอนแบบปกติ

Supasorn and Lordkam (2014) ทำการวิจัยเรื่องการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การแยกสาร โดยใช้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทดสอบความคงทนของความรู้หลังเรียนผ่านไปแล้ว 30 วัน พบร่วมนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนและหลังเรียนผ่านไปแล้ว 30 วัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนวิทยาศาสตร์หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะการเรียนรู้แบบสืบเสาะทางวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักการทำงานอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างเพื่อน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ สร้างองค์ความรู้ของนักเรียนได้เองซึ่งเป็นความรู้ที่คงทนติดตัวนักเรียนตลอดไป และนักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้กับสถานการณ์ใหม่ในชีวิตประจำวัน นักเรียนมีความสนใจกระตือรือร้นและสนุกกับการเรียนส่งผลให้มีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์

บทที่ 3

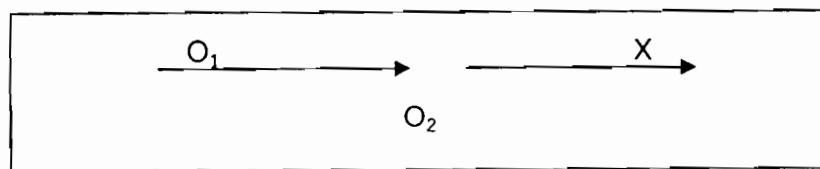
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การกำหนดรูปแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 แบบแผนการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 ตัวแปรในการวิจัย
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.6 วิธีการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แบบแผนการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (True Experimental Design) โดยใช้แบบแผนการวิจัยที่เรียกว่า แบบแผนการวิจัย one-group pretest-posttest design ดังนี้

ความหมายของสัญลักษณ์

O₁ หมายถึง คะแนนสอบก่อนเรียนของกลุ่มทดลอง

X หมายถึง การสอนโดยรูปแบบการสืบเสาะ 5 ขั้น

O₂ หมายถึง คะแนนสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลอง

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุดมวิทย์ อำเภอคุ้มคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนอุดมวิทย์ อำเภอคุ้มคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

3.3 ตัวแปรในการวิจัย

3.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น

3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น และความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น จำนวน 8 แผน รวม 12 ชั่วโมง

3.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

3.4.2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา 4 เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก จำนวน 40 ข้อ

3.4.2.2 แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น จำนวน 15 ข้อ

3.5 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.5.1 กิจกรรมการเรียนรู้และการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น

3.5.1.1 ศึกษาสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น คำอธิบายรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.5.1.2 ศึกษาหลักสูตรของโรงเรียนอุดมวิทย์ ดำเนินการอุดม สำเร่อนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา และเนื้อหาที่เลือกนำมาใช้ในการทำวิจัย

3.5.1.3 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสอนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสีบเสาะ 5 ขั้น

3.5.1.4 ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาวิชาชีววิทยา 4 เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีช ดอก จากหนังสือแบบเรียนและคู่มือครุ วิชาชีววิทยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของสถาบันส่งเสริมการ สอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3.5.1.5 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสีบเสาะ 5 ขั้น จำนวน 8 แผ่น รวม 12 ชั่วโมง

3.5.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้าน รูปแบบการสอนตรวจสอบความถูกต้องทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบการสอน นำข้อเสนอแนะมาแก้ไข ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องสมบูรณ์

3.5.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบการสอนและ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาทั้งหมด 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องซ้ำอีกครั้ง แล้วแก้ไขปรับปรุงแผนการ จัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนละลมวิทยา สำเร่อนิคมภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 1 ห้องเรียน และนำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ เพื่อ นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.5.2 การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีววิทยา เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของ พีชดอก

3.5.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบการวัดและประเมินผล จากทฤษฎีและเอกสารที่ เกี่ยวข้อง

3.5.2.2 ศึกษาหนังสือแบบเรียนและคู่มือครุวิชาชีววิทยา ตามหลักสูตรพุทธศักราช 2551 จัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3.5.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีช ดอก ชนิดแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ โดยสร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาร่วมทั้ง สอดคล้องกับผลการเรียนและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

3.5.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องรายข้อ

นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 และค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 1.00 โดยดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 แสดงว่า ข้อสอบมีความเที่ยงตรง ถ้าข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.50 จะต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ข้อสอบจำนวน 40 ข้อ (ตารางที่ ง.1)

3.5.2.5 นำแบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุดมวิทย์ อำเภอคำสาร้อย จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 21 คน โดยใช้เวลาทำข้อสอบ 60 นาที

3.5.2.6 นำผลที่ได้จากการทดสอบมารวเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาระดับของความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ต้องการคือ ค่า r อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่า p มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และนำข้อสอบที่ไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานมาปรับปรุงแก้ไขเป็นรายข้อ (ตารางที่ ง.2)

3.5.2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 40 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป (ภาคผนวก ข)

3.5.3 การสร้างแบบประเมินเพื่อวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น

3.5.3.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความพึงพอใจ

3.5.3.2 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น ผู้วจัยได้สร้างแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า แบบประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ค่าระดับคะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5
เห็นด้วยมาก	4
เห็นด้วยปานกลาง	3
เห็นด้วยน้อย	2
ไม่เห็นด้วย	1

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเม็ดเงิน

ระดับค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 ระดับมากที่สุด

ระดับค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 ระดับมาก

ระดับค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 ระดับปานกลาง

ระดับค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	ระดับน้อย
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	ระดับน้อยที่สุด

3.5.3.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจไปหาคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญนำแบบประเมินความพึงพอใจมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

3.5.3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนละลมวิทยา อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 1 ห้องเรียน จากนั้นนำผลมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

3.5.3.5 จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์ จำนวน 15 ข้อ เพื่อนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (ภาคผนวก ข)

3.6 วิธีการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้นี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอุดมวิทย์ อำเภอ Nicm คำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร 1 ห้องเรียน จำนวน 29 คน ตามขั้นตอนดังนี้

3.6.1 ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาชีววิทยา 4 เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชดอก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลา 60 นาที

3.6.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้ มาดำเนินการสอนตามกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น จำนวน 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ รวมทั้งสิ้นเวลา 12 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้หลัก

แผนที่	เรื่อง	ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้หลัก
1	โครงสร้างภายในของราก	2	จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น
2	หน้าที่และชนิดของราก	1	
3	โครงสร้างภายในของลำต้น	2	
4	หน้าที่และชนิดของลำต้น	1	
5	โครงสร้างภายในของใบ	2	
6	หน้าที่และชนิดของใบ	1	
7	โครงสร้างและหน้าที่ของดอก	2	
8	ชนิดของดอก	1	
รวม		12	

3.6.3 ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (posttest) โดยการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 60 นาที ข้อสอบเป็นชุดเดียวกันกับข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน

3.6.4 ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก หลังเสร็จสิ้นการจัดการเรียนการสอน

3.6.5 นำผลที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียน มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น (E_1/E_2)

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

3.7.1 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ t-test (Dependent Sample) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3.7.2 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ จากการคำนวณค่า E_1/E_2

3.7.2.1 หาค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนรวมก่อนเรียน และหลังเรียน

3.7.2.2 หาค่าเฉลี่ยของคะแนนจำแนกตามเนื้อหา คิดคะแนนจากแบบฝึกหัดแบบทดสอบย่อย ในกิจกรรม ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

3.7.2.3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 แผน (E1) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E2)

3.7.3 วิเคราะห์หาดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการหาค่าร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน และหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel

3.7.4 วิเคราะห์หาความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ Average Normalized Gain ตามทฤษฎีของ Hake (1998)

3.7.5 วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากโปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชคอกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นี้ เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีที่โรงเรียนอุดมวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 การวิจัยในครั้งนี้มีนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 29 คน ใช้เวลาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 12 ชั่วโมง ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยดังหัวข้อตามลำดับต่อไปนี้

- 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
- 4.2 ความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน
- 4.3 ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยเทียบเกณฑ์ 80/80
- 4.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชคอก

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้นเรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชคอกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สถิติ t-test (dependent samples) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชคอก โดยข้อสอบที่ใช้เป็นแบบปรนัยเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ (ตารางที่ 4.1) ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.76 คิดเป็นร้อยละ 34.40 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 32.21 คิดเป็นร้อยละ 80.53 และเมื่อนำค่าดังกล่าวไปทดสอบค่าที (t-test) พบร่วมมีค่าเท่ากับ 22.48 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 แสดงว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนเรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชคอกที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น สามารถระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การทดสอบ	จำนวน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าที่
ก่อนเรียน	29	40	13.76	34.40	3.49	
หลังเรียน	29	40	32.21	80.53	2.38	22.48*

* คะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียนแต่ละเนื้อหาการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ พบร่วมคะแนนสอบหลังการเรียนจะสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียนในทุกเนื้อหา เมื่อทดสอบทางสถิติแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของการเรียนรู้ก่อนเรียนและร้อยละของการเรียนรู้หลังเรียนนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจำแนกตามเนื้อหา

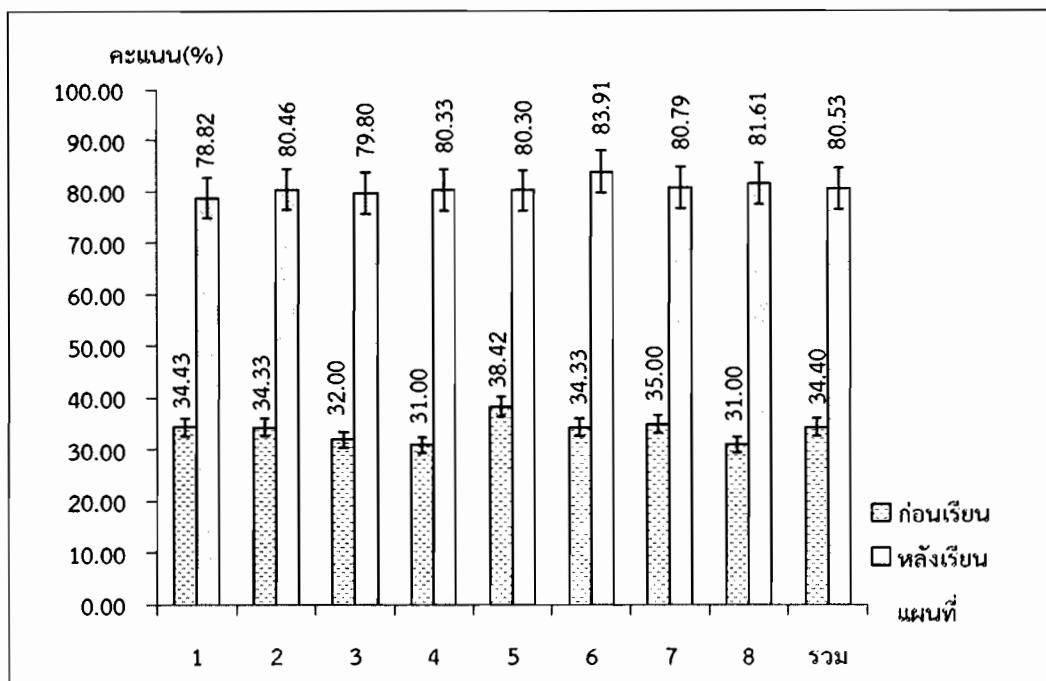
แผนที่	การทดสอบ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าที่
1	ก่อนเรียน	7	2.41	34.43	1.18	11.15*
	หลังเรียน	7	5.52	78.82		
2	ก่อนเรียน	3	1.03	34.33	0.57	13.63*
	หลังเรียน	3	2.41	80.46		
3	ก่อนเรียน	7	2.24	32.00	1.14	15.77*
	หลังเรียน	7	5.59	79.80		
4	ก่อนเรียน	3	0.93	31.00	0.57	13.90*
	หลังเรียน	3	2.41	80.33		
5	ก่อนเรียน	7	2.69	38.42	1.16	13.57*
	หลังเรียน	7	5.62	80.30		

ตารางที่ 4.2 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจำแนกตามเนื้อหา (ต่อ)

แผนที่	การทดสอบ	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าที่
6	ก่อนเรียน	3	1.03	34.33	0.63	12.60*
	หลังเรียน	3	2.52	83.91		
7	ก่อนเรียน	7	2.45	35.00	1.27	15.23*
	หลังเรียน	7	5.66	80.79		
8	ก่อนเรียน	3	0.93	31.00	0.55	16.13*
	หลังเรียน	3	2.45	81.61		

* คะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

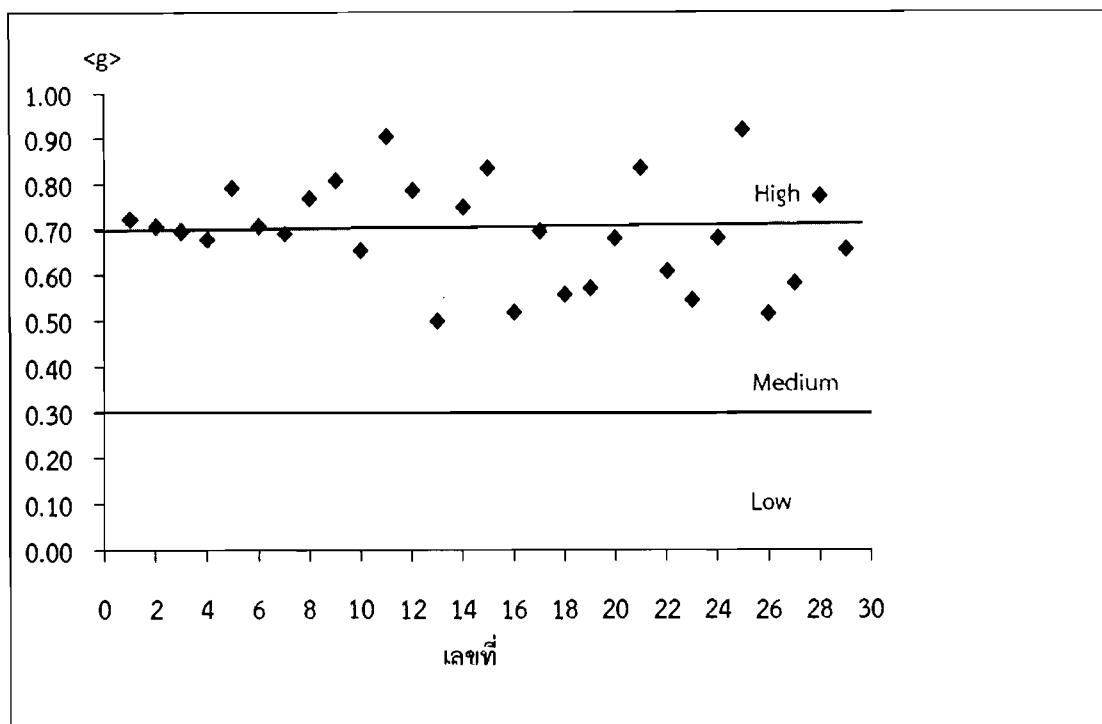
เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนพบว่าทุกแผนมีค่าร้อยละของคะแนนไม่ถึงร้อยละ 40 โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อยตามเนื้อหาได้ดังนี้ 1) โครงสร้างภายในของใบ (แผนที่ 5) คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.42 2) โครงสร้างและหน้าที่ของดอก (แผนที่ 7) คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 35.00 3) โครงสร้างภายในของราก (แผนที่ 1) คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 34.43 และคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือเนื้อหาโครงสร้างภายในของลำต้น (แผนที่ 4) มีคะแนนเท่ากันกับเนื้อหารื่องชนิดของดอก (แผนที่ 8) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 31.00 แต่อย่างไรก็ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างชัดเจนและสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามเนื้อหาดังนี้ 1) หน้าที่และชนิดของใบ (แผนที่ 6) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.91 2) ชนิดของดอก (แผนที่ 8) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.61 3) โครงสร้างและหน้าที่ของดอก (แผนที่ 7) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.79 และคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือเนื้อหาโครงสร้างภายในของราก (แผนที่ 1) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 78.82

ภาพที่ 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

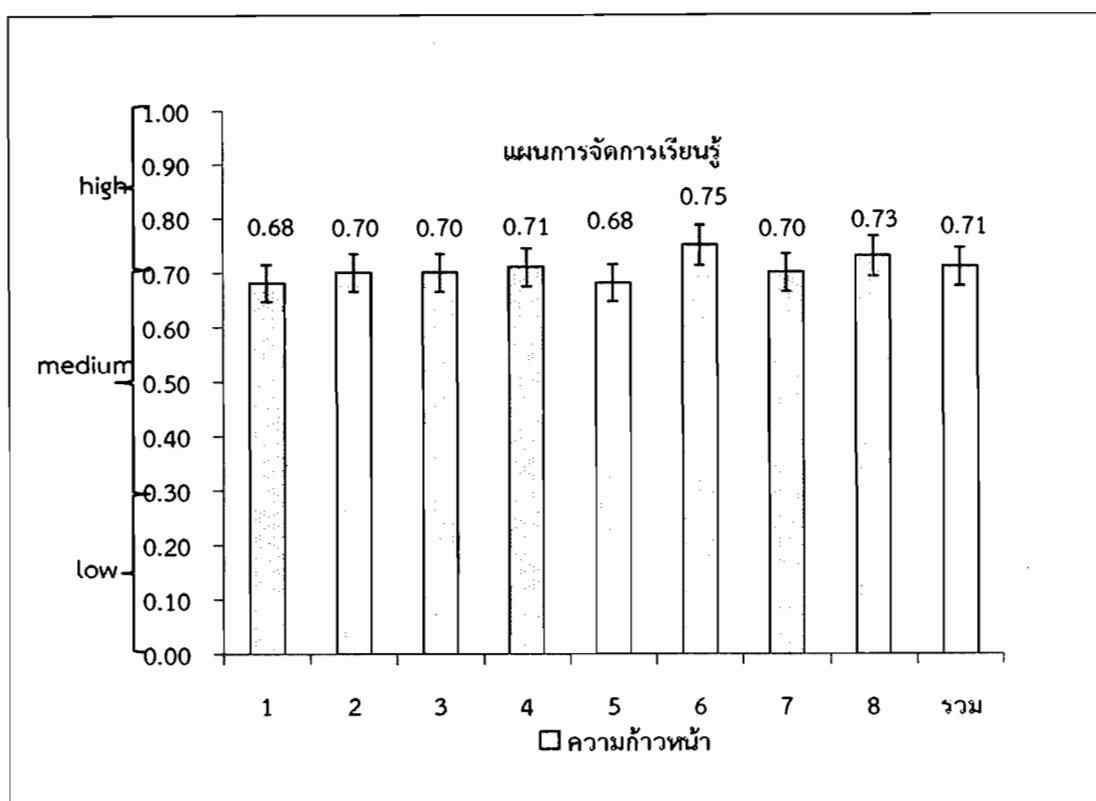
4.2 ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน

ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งชั้น (Class normalized gain $\langle g \rangle$) ซึ่งได้จากการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นจริง (Actual Gain) หารด้วยผลการเรียนรู้ที่มีโอกาสเพิ่มสูงสุด (Maximum possible Gain) พบว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความก้าวหน้าทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 0.71 (ตารางที่ จ.4) ซึ่งอยู่ในระดับสูง เพื่อให้เห็นว่าผู้เรียนแต่ละคนมีพัฒนาการเรียนรู้ดังศึกษา ความก้าวหน้าทางการเรียนเป็นรายบุคคล (Single normalized gain, $\langle g \rangle$) (ตารางที่ จ.4) แสดงดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 ความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

จากภาพที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าไม่พบรักษาเรียนที่มีความก้าวหน้าทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง รวมจำนวนทั้งสิ้น 15 คน คิดเป็นร้อยละ 51.72 ได้แก่ เลขที่ 1, 3, 4, 6, 10, 13, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 29 และจัดอยู่ในระดับ สูง มีจำนวน 14 คน ได้แก่ เลขที่ 2, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 21, 24, 25, 28 คิดเป็นร้อยละ 48.27 รวมทั้งเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ (Conceptual Dimensional Normalized Gain) ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนเป็นรายเนื้อหา จำนวน 8 เรื่อง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ (ภาพที่ 4.3) หากพิจารณาจะเห็นว่าความก้าวหน้าทางการเรียนโดยแยกเนื้อหาตามแผนการจัดการเรียนรู้ 3 ระดับคือ ต่ำ ปานกลาง และสูง ไม่พบความก้าวหน้าในระดับต่ำ พบรักษาเรียนรู้ที่มีความก้าวหน้าในระดับสูงจำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ สามารถเรียงลำดับจากค่าคะแนนมากไปหาค่าคะแนนน้อยได้ดังนี้ คือหน้าที่และชนิดของใบ (แผนที่ 6) ชนิดของดอก (แผนที่ 8) หน้าที่และชนิดของลำต้น (แผนที่ 4) หน้าที่และชนิดของราก (แผนที่ 2) โครงสร้างภายในของลำต้น (แผนที่ 3) โครงสร้างและหน้าที่ของดอก (แผนที่ 7) มีค่าคะแนนความก้าวหน้าเท่ากับ 0.75, 0.73, 0.71, 0.70, 0.70, 0.70 และพบความก้าวหน้าในระดับปานกลาง 2 แผนการจัดการเรียนรู้คือ โครงสร้างภายในของราก (แผนที่ 1) และโครงสร้างภายในของใบ (แผนที่ 5) มีค่าความก้าวหน้าเท่ากับ 0.68, 0.68 ตามลำดับ

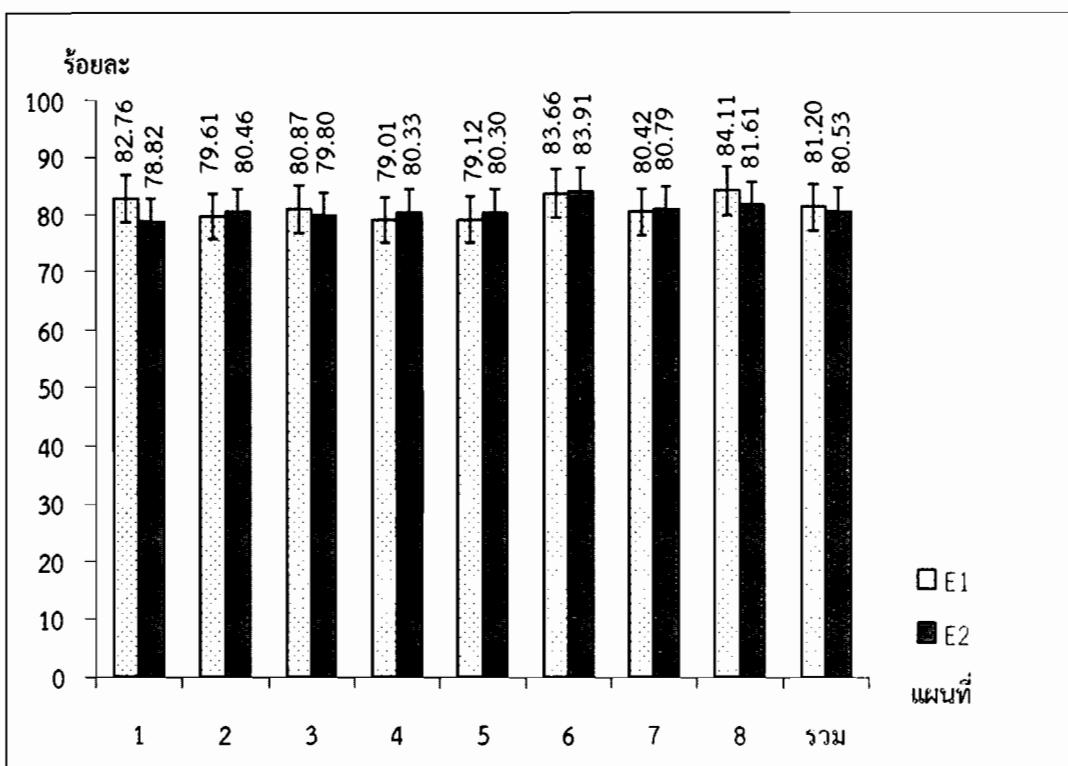

ภาพที่ 4.3 ความก้าวหน้าทางการเรียนรายเนื้อหาในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

4.3 ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80

จากการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.) ของแผนการจัดการการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชดอก มีค่าเท่ากับ 0.71 ซึ่งกล่าวได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิผล และนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 71

ผู้จัดได้นำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาชีววิทยา เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชดอก โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น ทั้งหมดจำนวน 8 แผน จำนวน 12 ชั่วโมง ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนโรงเรียนอุดมวิทย์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามกิจกรรม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ตารางที่ 4.3) พบร่วมกับค่าเฉลี่ยทั้งหมดได้ค่าเฉลี่ย 81.20 และได้ค่าเฉลี่ยในการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเท่ากับ 80.53 ดังนั้นสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชดอกมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.20/80.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ภาพที่ 4.4)

ภาพที่ 4.4 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชคอก ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสีบล๊าส 5 ขั้น

จะเห็นได้ว่าคะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน (E1) ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยโดยเรียงลำดับ คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่องชนิดของดอก มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.11 (2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องหน้าที่และชนิดของใบ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.66 (3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โครงสร้างภายในของราก มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 82.76 (4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โครงสร้างภายในของลำต้น มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.87 (5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของดอก มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.42 (6) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หน้าที่และชนิดของราก มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.61 (7) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง โครงสร้างภายในของใบ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.12 และ (8) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หน้าที่และชนิดของลำต้น มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับร้อยละ 79.01 และเมื่อวิเคราะห์แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E2) พบร่วมนักเรียนสามารถทำคะแนนเฉลี่ยโดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องหน้าที่และชนิดของใบ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.91 มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด (2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ชนิดของดอก มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 81.61 (3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของดอก มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.79 (4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง หน้าที่และชนิดของราก มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.46 (5) แผนการ

จัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หน้าที่และชนิดของลำต้น มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.33 (6) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง โครงสร้างภายในของใบ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.30 (7) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โครงสร้างภายในของลำต้น มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.80 และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โครงสร้างภายในของราก มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับร้อยละ 78.82

4.4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียน จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยประเด็นหลักใน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านเนื้อหา (2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และ (3) ด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ได้แก่ รายการประเมินในข้อที่ 1, 2, 3, 4, 7 และ 12 รวมทั้งความพึงพอใจในด้านกระบวนการก็อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และประกอบด้วย รายการประเมินในข้อที่ 3, 13 และ 15 ในขณะที่ผลประเมินความพึงพอใจด้านการมีส่วนร่วมของนักเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ซึ่งจดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ รายการประเมินในข้อที่ 6, 8, 9, 10 และ 11 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากและระดับมากที่สุด ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 6 ข้อ คือ (ข้อ 12) เนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.76$) รองลงมาคือ (ข้อ 1) เนื้อหาตรงตามผลเรียนรู้ (ข้อ 3) เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมสมกับศักยภาพของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.69$) (ข้อที่ 15) เวลาเหมาะสมสมกับการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.66$) (ข้อ 11) นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ($\bar{X} = 4.59$) และ (ข้อที่ 14) นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผล ($\bar{X} = 4.55$) ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก 9 ข้อ คือ (ข้อที่ 8) นักเรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง (ข้อที่ 10) นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นและ (ข้อ 13) วัดผลประเมินผลตรงตามผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.45$) (ข้อที่ 2) เนื้อหาชัดเจนเข้าใจง่าย (ข้อที่ 4) เนื้อหาและกิจกรรมช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.41$) (ข้อที่ 5) กิจกรรมกระตุนความสนใจของนักเรียน ($\bar{X} = 4.38$) (ข้อที่ 9) นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.28$) (ข้อที่ 7) ความรู้ที่นักเรียนได้รับ ($\bar{X} = 4.24$) (ข้อที่ 6) นักเรียนมีความสุขในการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เฉลี่ยไม่เกิน 1.00 คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.66 หมายความว่าความเห็นของนักเรียนไม่แตกต่างกันมาก ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างดังในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชตอก

ด้าน	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลความหมาย
เนื้อหา	1) เนื้อหาตรงตามผลเรียนรู้	4.69	0.47	มากที่สุด
	2) เนื้อหาชัดเจนเข้าใจง่าย	4.41	0.78	มาก
	3) เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับ ศักยภาพของนักเรียน	4.69	0.54	มากที่สุด
	4) เนื้อหาและกิจกรรมช่วยพัฒนาการเรียนรู้ ของนักเรียน	4.41	0.68	มาก
	7) ความรู้ที่นักเรียนได้รับ	4.24	0.79	มาก
	12) เนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวันได้	4.76	0.44	มากที่สุด
	รวม	4.53	0.20	มากที่สุด
กระบวนการ การ	5) กิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4.38	0.73	มาก
	13) วัดผลประเมินผลตรงตามผลการเรียนรู้	4.45	0.51	มาก
	15) เวลาเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้	4.66	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.50	0.15	มากที่สุด
การมี ส่วนร่วม	6) นักเรียนมีความสุขในการเรียน	4.00	0.96	มาก
	8) นักเรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง	4.45	0.63	มาก
	9) นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมด้วย ตนเอง	4.28	0.75	มาก
	10) นักเรียนได้เรียนรู้การทำางานร่วมกับผู้อื่น	4.45	0.74	มาก
	11) นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน	4.59	0.63	มากที่สุด
	14) นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดผล ประเมินผล	4.55	0.69	มากที่สุด
	รวม	4.39	0.22	มาก
	สรุปโดยรวม	4.47	0.66	มาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนอุดมวิทย์ อำเภอศรีราชา จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 29 คน ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นสำคัญต่าง ๆ ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เมื่อทดลองเร็จสิ้นแล้วได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงปริมาณ สามารถสรุปผลแยกเป็น 3 ประเด็นดังนี้

5.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนที่เรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุตฐานที่ตั้งไว้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.76 และคะแนนเฉลี่ยหลังการเรียนเท่ากับ 32.21 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 46.13

5.1.2 ความก้าวหน้าทางการเรียน

เมื่อวิเคราะห์ความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนทั้งชั้นที่เรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอกมีความก้าวหน้าทั้งชั้นในภาพรวมเท่ากับ 0.71 หรือคิดเป็นร้อยละ 71 ของผลการเรียนสูงสุดที่มีโอกาสเพิ่มขึ้นได้ นั่นคือผู้เรียนมีความก้าวหน้าในระดับสูง แผนการจัดการเรียนรู้มีความก้าวหน้าในระดับสูง 3 เรื่อง คือ หน้าที่และชนิดของใบ (แผนที่ 6) ชนิดของดอก (แผนที่ 8) หน้าที่และชนิดของลำต้น (แผนที่ 4) มีความก้าวหน้าในระดับปานกลาง 5 เรื่อง คือ หน้าที่และชนิดของราก (แผนที่ 2) โครงสร้างภายในของลำต้น (แผนที่ 3) โครงสร้างและหน้าที่ของดอก (แผนที่ 7) โครงสร้างภายในของราก (แผนที่ 1) และโครงสร้างภายในของใบ (แผนที่ 5) ไม่พบเนื้อหาที่มีความก้าวหน้าระดับต่ำ

5.1.3 ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E1/E2) มีค่าเท่ากับ 81.20/80.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 แผนการจัดการเรียนรู้มีดัชนีประสิทธิผลในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.71

5.1.4 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 หัวข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจสูงสุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 คือเนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ หัวข้อที่นักเรียนให้ความพึงพอใจที่สุดคือ นักเรียนมีความสุขในการเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

5.2 ภัณฑ์การวิจัย

5.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ t-test (dependent sample) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามทฤษฎีที่ตั้งไว้ จากการคะแนนเต็ม 40 คะแนน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.76 คิดเป็นร้อยละ 34.40 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 32.21 คิดเป็นร้อยละ 80.53 เนื่องมาจากเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนได้รับทั้งสาระและความเพลิน ผ่านกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้จัดเตรียมไว้อย่างเหมาะสมสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อน นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขและสนุกที่จะเรียนรู้โดยไม่เบื่อหน่ายจนทำให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวของนักเรียนเอง เป็นความรู้ที่คงทนและสามารถนำความรู้นี้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้กระบวนการสอนแบบสืบเสาะเป็นการนำความรู้ไปใช้เชิงบ่ายหรือประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์ อันนำไปสู่ข้อโต้แย้งก่อให้เกิดเป็นประเด็นคำถามหรือปัญหา ซึ่งจะต้องสำรวจตรวจสอบ ทำให้เกิดกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) อีกทั้งยังเป็นกระบวนการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนได้คิดด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้าหาเหตุผลและสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยการนำเอกสารกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนได้รับความรู้และมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผู้เรียนได้ใช้ความคิดของตนเองในการเสาะหาความรู้หรือวิเคราะห์ข้อมูล (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2546; บุญวรรณ บุญแวน, 2555) นักเรียนจะตื่นตัวและอยู่บนพื้นฐาน

ของการค้นพบสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งเป็นการแก้ปัญหาที่เป็นสิ่งที่นักเรียนสนใจ และเป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าทำ กล้าซักถาม กล้าโต้แย้ง กล้าแสดงออก รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความคิดที่หลากหลาย (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2549) กระบวนการจัดการเรียน การสอนที่ผู้วิจัยได้นำสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้มาประกอบการจัดการเรียน การสอน เช่น ตัวอย่างจริง วิดีทัศน์ รูปภาพ เป็นต้น ซึ่งสื่อเหล่านี้ได้มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีความสนใจ ในเนื้อหาและสามารถเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น จึงเป็นผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง เรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Supasorn and Lordkam, 2014)

5.2.2 ความก้าวหน้าทางการเรียน

เมื่อวิเคราะห์ความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนทั้งชั้นที่เรียน เรื่อง โครงสร้างและ หน้าที่ของพืชดอกมีความก้าวหน้าทั้งชั้นในภาพรวมเท่ากับ 0.71 หรือคิดเป็นร้อยละ 71 ของผลการ เรียนสูงสุดที่มีโอกาสเพิ่มขึ้นได้ นั่นคือผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางพัฒนาการเรียนรู้ในระดับสูง จากการ วิเคราะห์ความก้าวหน้ารายบุคคลพบว่า นักเรียนที่มีความก้าวหน้าในระดับปานกลางจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 51.72 นักเรียนที่มีความก้าวหน้าระดับสูงจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 48.27 ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของกันต์กนิษฐ์ โพธิจาร และอรัญญา พิมพ์มงคล (2555) ที่พัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการสังเคราะห์ด้วยแสง โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะร่วมกับบทเรียน สำเร็จรูป พบร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ความก้าวหน้าในระดับสูง ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.75 นักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 75 เพราะแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะได้พัฒนาตามขั้นตอนที่ เป็นระบบ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการปฏิบัติชัดเจน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด เป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็น นักเรียนได้สืบค้นข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ตรวจสอบและ ค้นคว้าด้วยวิธีการต่าง ๆ จนเกิดความรู้

เมื่อพิจารณาความก้าวหน้าทางการเรียนโดยพิจารณาแยกตามแผนการจัดการเรียนรู้นั้น พบร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ความก้าวหน้าในระดับสูงจำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้คือ เนื้อหาเรื่อง หน้าที่และชนิดของ ราก (แผนที่ 2) โครงสร้างภายในของลำต้น (แผนที่ 3) หน้าที่และชนิดของลำต้น (แผนที่ 4) ชนิดของ ใบ (แผนที่ 6) โครงสร้างและหน้าที่ของดอก (แผนที่ 7) และหน้าที่และชนิดของดอก (แผนที่ 8) เนื่องจากนักเรียนได้เรียนรู้จากตัวอย่างจริงทั้งหมด และนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อ ประกอบการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งได้ลงมือปฏิบัติแบบร่วมด้วยช่วยกันในกลุ่ม ได้ช่วยกัน ระดมความคิดและแสดงข้อคิดเห็นร่วมทั้งร่วมกันซักถามในเนื้อหาระหว่างนักเรียนกับนักเรียนและ ระหว่างนักเรียนกับครุ ประกอบกับโรงเรียนอยู่ในเขตพื้นที่เกษตรกรรมนักเรียนจึงคุ้นเคยเป็นอย่างดี กับพืชที่มีในท้องถิ่น จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรู้ในเนื้อหา เหล่านี้เพิ่มขึ้นในระดับสูง นักเรียนมีความก้าวหน้าในระดับปานกลางจำนวน 2 แผนการจัดการเรียนรู้ คือเนื้อหาเรื่อง โครงสร้างภายในของราก (แผนที่ 1) และโครงสร้างภายในของใบ (แผนที่ 5) ทั้งหมด

เป็นเนื้อหาที่ค่อนข้างยากสำหรับนักเรียน นักเรียนต้องมีทั้งความรู้ทางทฤษฎีและทักษะในการทดลอง ควบคู่กัน จึงส่งผลให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนในระดับปานกลางในเนื้อหาเหล่านี้

5.2.3 ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ (E1/E2)

เมื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของพัฒนาการเรียนรู้เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น พบร่วมกับ 0.71 หรือคิดเป็นร้อยละ 71 ของผลการเรียนสูงสุดที่มีโอกาสเพิ่มขึ้นได้ การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบร่วมประสิทธิภาพของ E1/E2 เท่ากับ $81.20/80.53$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ คือ 80/80 จะเห็นได้ว่าคะแนนประสิทธิภาพด้านกระบวนการมีค่าสูงกว่าคะแนนประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ เนื่องจากเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนคิดด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้าหาเหตุผลและสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยการนำเอากระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2546) แผนการจัดการเรียนรู้ยังมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ เพราะแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น ที่สร้างขึ้นนั้นผู้วิจัยมีกระบวนการสร้างตามขั้นตอนโดยได้ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหา แนวทางการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้ทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้พิจารณาความเหมาะสมสมด้านเนื้อหา กิจกรรม กระบวนการวัดผลประเมินผล เพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีและมีคุณภาพ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น ทำให้นักเรียนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีระบบ มีขั้นตอน สามารถส่งเสริมและพัฒนาในด้านการคิดวิเคราะห์ การสืบเสาะหาความรู้ ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม กล้าท้าทายแสดงออก ตลอดทั้งการได้ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ควบคู่ไปในขณะที่ทำการปฏิบัติการด้วย ส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้อย่างเหมาะสมและมีผลลัพธ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย (ชุมิมา นันทะเสน, 2555) สอดคล้องกับการศึกษาของกรณี แท่นคำ (2555) ที่พัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียนเรื่องระบบต่าง ๆ ในร่างกายมนุษย์ ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น พบร่วมแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ $70/70$ ได้ $85.75/76.07$ เพราะแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียน เช้ากับประสบการณ์ที่มีอยู่ก่อนแล้วปรับเปลี่ยนแนวคิดของตนให้เป็นแนวคิดที่เหมาะสมหรือตรงกับสังคมที่ยอมรับ ทำให้นักเรียนเข้าใจวิธีคิด วิธีแก้ปัญหา เกิดทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง

จากการพิจารณาผลลัพธ์ทางการเรียนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ของการวิจัยในครั้งนี้ พบร่วมแผนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนมีผลลัพธ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าร้อยละ 80 คือ แผนการเรียนรู้ที่ 2 (เรื่อง หน้าที่และชนิดของราก) แผนการเรียนรู้ที่ 4 (เรื่อง หน้าที่และชนิดของลำต้น)

แผนการเรียนรู้ที่ 5 (เรื่อง โครงสร้างภาษาในของใบ) แผนการเรียนรู้ที่ 6 (เรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ) แผนการเรียนรู้ที่ 7 (เรื่อง โครงสร้างของดอกและหน้าที่) และแผนการเรียนรู้ที่ 8 (เรื่อง ชนิดของดอก) เนื่องจากนักเรียนได้เรียนรู้จากตัวอย่างจริงที่หลากหลายและมีอยู่จริงในสิ่งแวดล้อมรอบตัวประกอบกับนักเรียนมีความชำนาญในการเตรียมตัวอย่างสำหรับการทดลองมากขึ้น กว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 (เรื่อง โครงสร้างภาษาในของราก) และแผนการเรียนรู้ที่ 3 (โครงสร้างภาษาในของลำต้น) ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนต่างกันกว่าร้อยละ 80 อาจเนื่องมาจากการเป็นเนื้อหาที่ค่อนข้างยากประกอบกับนักเรียนยังขาดทักษะและไม่ชำนาญในการเตรียมชิ้นตัวอย่างของลำต้นและชิ้นตัวอย่างของรากซึ่งจะต้องมีลักษณะค่อนข้างบางมาก ประกอบกับกล้องจุลทรรศน์มีจำนวนน้อยและบางส่วนชำรุดเสียหายไม่สามารถใช้งานได้จึงไม่เพียงพอ กับจำนวนนักเรียน ซึ่งส่งผลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

5.2.4 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

หลังจากนักเรียนได้เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น ครบถ้วนแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.47 และนักเรียนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเพราจากค่า SD ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 1.00 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อแล้วพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ เนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.76 ความรู้ที่นักเรียนได้รับและเนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.69 หัวข้อที่นักเรียนให้ความพึงพอใจน้อยที่สุดคือนักเรียนมีความสุขในการเรียน ซึ่งมีค่าเท่ากับ 4.00 สอดคล้องกับงานวิจัยของอกีชาดา รอดทราย (2555); กรณิกา แทนคำ (2555) ที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะเรื่องการดำเนินชีวิตของพืชและระบบต่าง ๆ ในร่างกายมนุษย์ตามลำดับโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก เพราะกิจกรรมหลากหลายและสื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหา ส่งเสริมนักเรียนให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น นักเรียนสนุกสนานมีความกระตือรือร้นไม่เบื่อหน่ายในการเรียน และเนื้อหาเป็นเรื่องใกล้ตัว นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้การใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะยังสามารถช่วยให้นักเรียนรู้สึกมีความพึงพอใจในระดับมากถึงมากที่สุด เพราะเป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งถ้าหากผู้สอนจัดกิจกรรมการทดลองทางวิทยาศาสตร์ร่วมด้วยแล้ว จะทำให้การเรียนการสอนน่าตื่นเต้นและสนุกสนานมากยิ่งขึ้น (ปิยรัตน์ ดรบันฑิต และจินตวิร์ย์ โยสีดา, 2556; กมลนุช ไชยมัชชิม และเสนอ ชัยรัมย์, 2557)

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 จากการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสีบเสาะ 5 ขั้น สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ควรนำไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาอื่น ๆ เช่น พิสิกส์ เคมี ชีววิทยาและวิทยาศาสตร์ โดยสามารถนำไปใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับชั้น ทั้งในระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา

5.3.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสีบเสาะ 5 ขั้น เหมาะกับทุกเนื้อหา สามารถนำไปใช้กับเนื้อหาที่ต่อเนื่องและไม่ต่อเนื่องกันได้

5.3.3 กิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรเป็นกิจกรรมที่สามารถเข้าใจได้โดยง่ายไม่ซับซ้อน ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตัวอย่างมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาด้านความรู้และด้านทักษะกระบวนการของผู้เรียน

5.3.4 กิจกรรมที่เป็นการทดลองครูผู้สอนควรเตรียมวัสดุอุปกรณ์รวมทั้งสารเคมีที่ต้องใช้ในการทดลองให้พร้อมและเพียงพอกับผู้เรียน เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องและทันเวลาในการทำกิจกรรม

5.3.5 ควรพัฒนาการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสีบเสาะ 5 ขั้น เพื่อศึกษาผลด้านต่าง ๆ เช่น ความคงทนในการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสีบเสาะ 5 ขั้น เป็นต้น

5.3.6 กิจกรรมในขั้นสำรวจควรเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาไม่นานเกินไปและควรเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ทันเวลา

เอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา แมดเจริญ. ผลการเรียนรู้แบบวัดจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของราก ลำต้นและใบของพืชดอก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- กันต์กนิษฐ์ โพธิจักร และอรัญญา พิมพ์มงคล. “การพัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียน เรื่อง การสังเคราะห์ด้วยแสง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปร่วมกับการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้”, ใน การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี วิจัยครั้งที่ 9. น. 113-120. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2555.
- กมลนุช ไชยมัชชิน และเสนอ ชัยรัมย์. “การส่งเสริมความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรื่องสารชีวโมเลกุล โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้”, หน่วยวิจัย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้. 5(2): 165-175; กรกฎาคม-ธันวาคม, 2557.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.
- แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.
- กรณิการ แทนคำ. การพัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียนเรื่องระบบต่าง ๆ ในร่างกายของมนุษย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2555.
- ชนิษฐา igr. การศึกษาผลลัพธ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และคุณธรรมจริยธรรมทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโยธินบำรุงที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT กับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, 2551.
- งานวิชาการ. รายงานผลการเรียนประจำปี 2556. มุกดາหาร: โรงเรียนอุดมวิทย์, 2556.
- จรัญ ทองถัว. มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิพิธวิสุทธิ์, 2536.
- ชุตima นันทะเสน. ผลการสอนโดยใช้รูปแบบวัดจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น เรื่องสารและการเปลี่ยนแปลง กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- ไชยยันพ์ ชาญปรีชารัตน์. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.
- ณรัตน์ ลากมูล. องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค องค์การค้าของครุสภา. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- ดำรงศักดิ์ ไชยแวน. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- ทิศนา แ xen มณี. วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- นงลักษณ์ ทาประโคน. การใช้ชุดกิจกรรมวัฏจักรการเรียนรู้ 5E เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจในการเรียนวิชาชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2553.
- นิตยา ผลประดง. การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องอัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี โดยใช้ชุดการสอนที่เน้นการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2555.
- บุญชุม ศรีสะอะด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สุริยาสาสน์, 2545.
- บุญเรือน เศรษฐี. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- บุษราณ บุญแనน. การเปรียบเทียบ การคิดวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเคมีอินทรีย์ และจิตวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนแบบ KWL ประกอบแผนผังโน๊ทศ์และการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- ประภาพร สุรินทร์ และทวีศักดิ์ จินดาธนรักษ์. “ผลการใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความสามารถในการวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลทรงพลวิทยา จังหวัดราชบุรี”, สารศึกษาศาสตร์. 4(2): 22-28; กุมภาพันธ์-มีนาคม, 2554.
- ปิยรัตน์ ดรบันฑิต และจันติเวร์ โยสีดา. “การพัฒนาชุดกิจกรรมสืบเสาะหาความรู้ เรื่อง ใบโอดีเซล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย”, หน่วยวิจัยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้. 4(1): 18-24; มกราคม-มิถุนายน, 2556.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2530.
- พัชรีย์ นามพิกุล และปัจมามารณ์ พิมพ์ทอง. “การศึกษาแนวคิดและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง การรักษาดุลยภาพของสิ่งมีชีวิตของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วัสดุจัดการสืบเสาะหาความรู้ (5E- Learning Cyclee)”, สารศึกษาศาสตร์ฉบับวิจัย ฉบับที่ศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. 6(3): 83-93; กุมภาพันธ์-กันยายน, 2555.
- ภัทรธนันท์ รัตนพงศ์ภัค. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยกระบวนการสืบเสาะตามรูปแบบวัสดุจัดการเรียนรู้ 5 ขั้น เรื่องอาหารกับการดำเนินชีวิต กลุ่มสาระการเรียนวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- gap เลาห์เพบูลย์. แนวการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- วัชญญา วาปี. การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาชีววิทยา โดยการสืบเสาะหาความรู้ แบบวัสดุจัดการ 7 ขั้น เรื่องเซลล์ของสิ่งมีชีวิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycle หรือ 5Es) เพื่อพัฒนาความคิดระดับสูง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.
- ______. การจัดสาระการเรียนรู้กุลุ่มวิทยาศาสตร์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.
- ______. การจัดสาระการเรียนรู้กุลุ่มวิทยาศาสตร์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2549.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- สถาบันการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มวิทยาศาสตร์หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครุสภากาดพร้าว,
2551.
- สุภาพร พรไตร. เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้วิชาณวัตกรรมการจัดการเรียนรู้วิชาชีววิทยา.
อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2554.
- สมใจ จันทะเมธี. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบวภจักรการสืบเสาะหาความรู้
7 ขั้น เรื่องวัสดุรอบตัวเรา ขั้นประเมินศึกษาปีที่ 3. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2554.
- สายันต์ วันนา และวิมล สำราญวนานิช. “ผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การดำรงชีวิช่องสัตว์
ของนักเรียนขั้นประเมินศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบวภจักรการสืบเสาะหาความรู้
5 ขั้นตอน (5Es)”, วารสารศึกษาศาสตร์ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.
2(2): 107-113; กรกฎาคม-ธันวาคม, 2551.
- แสงศรี สิลาอ่อน. ผลการพัฒนาทักษะการบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการด้วยการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ประกอบชุดกิจกรรมการทดลองวิทยาศาสตร์
เรื่องสารละลายกรด-เบส ขั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- อภิชดา รอดทราย. การพัฒนาผลลัมพ์ที่ทางการเรียนโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหา
ความรู้เรื่องการดำรงชีวิตของพืช สำหรับนักเรียนขั้นประเมินศึกษาปีที่ 5.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 2550.
- Cardak, O., Dikmenlid, M. and Ozge, s. “Effect of 5E instructional model in student
success in primary school 6th year circulatory system topic”, **Asia-Pacific
Forum on Science Learning and Teaching**. 9(8): 1; December, 2008.
- Fazelian, p., Ebrahim, A.N. and Soraghi, S. “The effect of 5E instructional design
model on learning and retention of sciences for middle class students”,
Procedia Social and Behavioral Sciences. 5(15): 140-143; March, 2010.
- Good, C.V. **Dictionary of Education**. New York: bMcGraw-Hill, 1973.
- Hake, R. R. “Interactive-engagement vs traditional methods: A six-thousand-student
survey of mechanics test data for introductory physics courses”, **American
Journal of Physics**. 61(1): 64-74; Winter, 1998.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- Sandra, K.A, **Science Teacher Education: An International Perspective**. Norwell, MA: Kluwer Academic Publishers, 2002.
- Supasorn, S., and Lordkam, A. “Enhancement of Grade 7 student’ learning achievement of the matter separation by using inquiry learning activities”, **Social and Behaviorar Sciences**. 11(6): 739-743; May, 2014.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายงานผลเชี่ยวชาญ

รายงานผู้เขี่ยวชาญ

ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิ	ตำแหน่ง
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช่อทิพย์ กันโทซิติ	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ชีวิทยา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อาจารย์ประจำภาควิชา วิทยาศาสตร์ชีวภาพ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. นายทองคำ อุนาวรรณ	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีวิทยา มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ครุ丹นາญการพิเศษ โรงเรียนอุดมวิทย์
3. นางนิชกร สงวนกลืน	การศึกษามหาบัณฑิต สาขاهลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ครุ丹นາญการพิเศษ โรงเรียนสมเด็จพิทยาคม

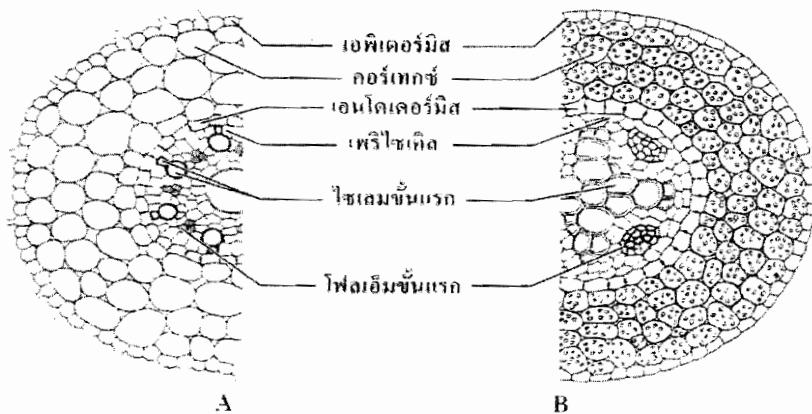
ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพืชดอก
วิชา ชีววิทยา 4 (ว32242) ขั้นแมรย์ศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุดมวิทย์

คำ解釋

1. แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ให้นักเรียนเลือกข้อที่ถูกต้องแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษตามลำดับ
  2. เวลาในการทำข้อสอบ 60 นาที
-

1. ภาพ A และ B เป็นภาคตัดขวางของพืชพวงได

- ก. A รากพืชใบเลี้ยงคู่ B รากพืชใบเลี้ยงเดี่ยว
- ข. A รากพืชใบเลี้ยงเดี่ยว B รากพืชใบเลี้ยงคู่
- ค. A ลำต้นพืชใบเลี้ยงคู่ B ลำต้นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว
- ง. A ลำต้นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว B ลำต้นพืชใบเลี้ยงคู่

2. การเรียงตัวของมัดท่อลำเลียง (vascular bundle) ในรากพืชใบเลี้ยงคู่กับพืชใบเลี้ยงเดี่ยวต่างกันอย่างไร
- ก. พืชใบเลี้ยงคู่มีจำนวนแยกของมัดท่อลำเลียงมากกว่าใบเลี้ยงเดี่ยว
- ข. พืชใบเลี้ยงคู่มีจำนวนแยกของมัดท่อลำเลียงน้อยกว่าใบเลี้ยงเดี่ยว
- ค. จำนวนมัดท่อลำเลียงของพืชใบเลี้ยงเดี่ยวและพืชใบเลี้ยงคู่จะมากหรือน้อยกว่าชั้นกับชนิดของพืช
- ง. จำนวนมัดท่อลำเลียงของพืชใบเลี้ยงเดี่ยวและพืชใบเลี้ยงคู่นั้นมีจำนวนเท่าๆ กัน เพราะเป็นพืชที่มีท่อลำเลียงเหมือนๆ กัน

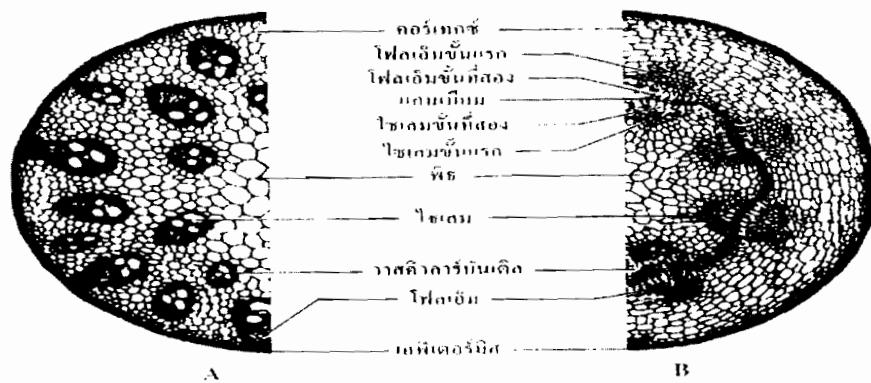
3. เมื่อตัดชิ้นส่วนที่ตัดตามขวางของพืชด้วยกล้องจุลทรรศน์และพบว่าจากกลางของชิ้นส่วนนั้นเป็นเนื้อเยื่อไชเล้ม (xylem) แสดงว่าชิ้นส่วนนั้นเป็นส่วนใดของพืช
- ก. ลำต้นของพืชใบเลี้ยงคู่
  - ข. รากของพืชใบเลี้ยงคู่
  - ค. ลำต้นของพืชใบเลี้ยงเดี่ยว
  - ง. รากของพืชใบเลี้ยงเดี่ยว
4. เชลล์ชนิดใดในท่อลำเลียงที่ช่วยในการลำเลียงน้ำและอาหารออกไปทางด้านข้างของลำต้น
- ก. เทเรคีด
  - ข. เวสเซล
  - ค. ซีพทิวบ์เมมเบอร์
  - ง. พาเรงคิมา
5. อาหารที่สังเคราะห์ได้ที่ใบถูกส่งไปยังรากเพื่อใช้ประโยชน์ในข้อใด
- ก. เจริญเติบโต เก็บสะสมเป็นอาหาร และการหายใจ
  - ข. การเจริญเติบโตอย่างเดียว
  - ค. การเจริญเติบโตและสะสมอาหาร
  - ง. สะสมอาหารอย่างเดียว
6. อาหารที่พืชสร้างขึ้นจะนำไปสะสมไว้ที่เชลล์ในข้อใด
- ก. ซีพทิวบ์เมมเบอร์
  - ข. สเกลอร์ด
  - ค. พาเรงคิมา
  - ง. เวสเซลล์
7. เมื่อนำรากพืชชนิดหนึ่งมาตัดแล้วพบว่าพาราเรนคิมา้มีโครงสร้างตื้นอยู่แสดงว่าคือรากชนิดใด
- ก. รากยีดเกา
  - ข. รากหายใจ
  - ค. รากค้ำยัน
  - ง. รากสะสมอาหาร
8. เมื่อตัดลำต้นไม้ยืนต้นตามขวางซึ่งมีอายุ 1 ปี อยากรทราบว่าข้อใดเรียงลำดับเนื้อเยื่อจากด้านในออกมายังด้านนอกได้ถูกต้อง
- ก. ไซเล้ม โฟลเอ็ม ไซเล้ม
  - ข. โฟลเอ็ม แคมเบียม ไซเล้ม
  - ค. ไซเล้ม แคมเบียม โฟลเอ็ม
  - ง. ไซเล้ม โฟลเอ็ม แคมเบียม
9. เนื้อเยื่อที่ชุดออกหลังการคั่นและลอกเปลือกไม้เพื่อตอนกิ่งไม้ คือข้อใด
- ก. parenchyma
  - ข. phloem
  - ค. cambium
  - ง. xylem

10. ข้อใดที่มีผลต่ออัตราการเพิ่มอัตราเร็วในการลำเลียงน้ำในต้นพืชมากที่สุด
- ก. อัตราการคายน้ำของพืช
  - ข. การօօສໂມჟີສ
  - ค. ออกทิฟทرانสปอร์ต
  - ง. แคพิลารีແອກຊັນ

11. รากพิเศษข้อใด ที่ทำหน้าที่เป็นรากหายใจ
- ก. รากโคงกาง รากข้าวโพด
  - ข. รากมันแกร รากมันเทศ
  - ค. รากกล้วยไม้ รากแพงพวยน้ำ
  - ง. หัวไชเท้า หัวแครอท

12. ข้อใดเป็นรากสะสมอาหาร (storage root)
- ก. แรงชิง แรงขา
  - ข. แรงขี้นข้าว แห้ว
  - ค. หัวมันฝรั่ง หัวเผือก
  - ง. มันสำปะหลัง มันเทศ

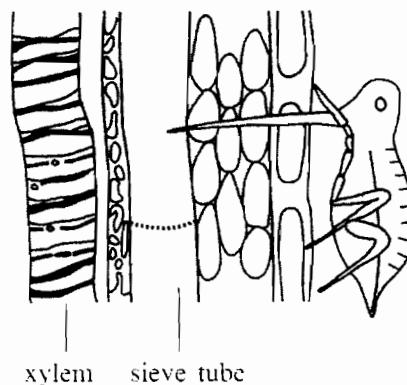
จากแผนภาพด้านล่างจะตอบคำถามข้อ 13 - 14

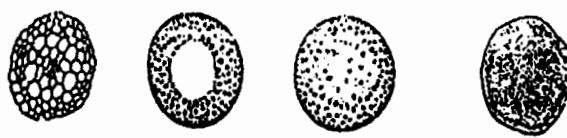
13. ข้อใดกล่าวถึงโครงสร้างของพืชในภาพ A และ B ได้ถูกต้อง
- ก. A รากพืชใบเลี้ยงคู่ B รากพืชใบเลี้ยงเดี่ยว
  - ข. A รากพืชใบเลี้ยงเดี่ยว B รากพืชใบเลี้ยงคู่
  - ค. A ลำต้นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว B ลำต้นพืชใบเลี้ยงคู่
  - ง. A ลำต้นพืชใบเลี้ยงคู่ B ลำต้นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว

14. การที่จะทราบได้ว่าเป็นรากหรือลำต้นตามขวางต้องพิจารณาจากลักษณะใด
- ชั้นของคอร์เทกซ์ในรากแคบ คอร์เทกซ์ลำต้นกว้าง
  - ชั้นของคอร์เทกซ์ในลำต้นแคบ คอร์เทกซ์ของรากกว้าง
  - ชั้นของมัดห่อน้ำท่ออาหารกระจัดกระจายในรากและเป็นระเบียบในลำต้น
  - ชั้นของมัดห่อน้ำท่ออาหารกระจัดกระจายในลำต้นและเป็นระเบียบในราก
15. เพราะเหตุใดต้นมะม่วงมีขนาดลำต้นใหญ่กว่าต้นหมากทั้งๆ ที่มีอายุเท่ากันและปลูกอยู่ในบริเวณใกล้กัน
- ต้นมะม่วงมีวاسคิวลาร์แคมเบียม ต้นหมากไม่มี
  - จำนวนกลุ่มห่อลำเลียงของต้นมะม่วงมากกว่าต้นหมาก
  - เซลล์ของต้นมะม่วงแบ่งตัวได้รวดเร็วกว่าเซลล์ของต้นหมาก
  - ต้นมะม่วงมีการเรียงตัวของกลุ่มห่อลำเลียงเป็นระเบียบมากกว่าต้นหมาก
16. ลำต้นของพืชในข้อใดแตกต่างจากพาก
ก. ผักบุ้ง ผักกระเฉด	ข. ขิง ขมิ้น
ค. ห้อม กระเทียน	ง. เพือก แห้วจีน
17. ในกลุ่มห่อน้ำท่ออาหารของพืชมีเซลล์ชนิดหนึ่งที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการลำเลียงน้ำและอาหาร เชลล์ชนิดนี้คือข้อใด
ก. เชลล์คอมพานเนียน	ข. เชลล์ไฟเบอร์
ค. เชลล์เกรคิด	ง. เชลล์ซีฟทิวเมมเบอร์
18. รากของต้นข้าวที่มีอายุ 3 เดือน คือ รากที่เจริญมาจากส่วนใด
ก. แรดเดิลของเอนمبرิโอ	ข. เพริไซเคิลของรากแก้ว
ค. วัสดุคิวลาร์แคมเบียม	ง. เอพิเดอร์มิส
19. ต้นมะม่วงมีอายุ 20 ปี นักเรียนคิดว่าควรจะมีส่วนประกอบของเนื้อเยื่อชนิดใดน้อยที่สุด
ก. ไซเลมร่ายะแรก	ข. ไซเลมร่ายะสอง
ค. วัสดุคิวลาร์แคมเบียม	ง. เอพิเดอร์มิส

20. ข้อใดมีผลต่ออัตราการเพิ่มอัตราเร็วในการลำเลียงน้ำในต้นพืชมากที่สุด เมื่อมีการเพิ่มอะไร
- ก. อัตราการหายน้ำของพืช
  - ข. การօսโมซีส
  - ค. ออกทิฟранสปอร์ต
  - ง. แคพิลารีแออกซัน
21. การลำเลียงน้ำจากรากขึ้นไปสูงอุดที่สูงมากกว่า 100 พุต ในเวลากลางวันเกิดขึ้นได้โดยกลไกใด
- ก. ทรานพิเรชันพูล
  - ข. โคลีชันและแอดไฮชัน
  - ค. ทรานพิเรชันพูล โคลีชันและแอดไฮชัน
  - ง. รากและ แคพิลารีแออกซัน
22. จากภาพเพลี้ยใช้ปากแหงเข้าไปในลำต้นของพืชเพื่อดูดน้ำหวาน ลำต้นที่เห็นตัดตามยาว เมื่อจากเพลี้ยด้วยความระมัดระวัง โดยตัดให้ส่วนปากยังฝังอยู่กับลำต้น ปรากฏว่ามีของเหลวหยดออกมานจากส่วนที่เป็นปาก อยากรทราบว่าในหยดของเหลวนั้นจะมีสารอาหารประเภทใด

- ก. กรดอะมิโนและน้ำตาล
  - ข. น้ำมันและแป้ง
  - ค. น้ำตาลและเซลลูโลส
  - ง. กรดอะมิโนและน้ำมัน
23. จากภาพข้อใดเป็นภาคตัดขวางของส่วนคล้ายลำต้นของพืชในดิวิชัน Bryophyta

- ก. ก
- ข. ข
- ค. ค
- ง. ง

31. ใบพืชชนิดหนึ่งมีคิวทิเคิลเคลือบเซลล์อ่อนเพื่อรักษาความคงทนมาก แสดงว่าพืชนั้นสามารถเจริญได้ดีในพื้นที่แบบใด

ก. แม่น้ำลำคลอง	ข. ทะเล
ค. ทะเลราย	ง. ป่าดิบชื้น

32. การที่พืชเปิดปากใบกว้างในเวลากลางวันเป็นเพราะเหตุใดและมีประโยชน์ต่อพืชอย่างไร
ก. น้ำระเหยออกมาก เพื่อช่วยลำเลียงน้ำ

ข. เกิด osmotic pressure มากใน guard cell เพื่อลดอุณหภูมิกายในใบ
ค. CO_2 เข้าสู่เซลล์มาก เพื่อช่วยลำเลียงน้ำ
ง. O_2 ผ่านออกจากการเซลล์มาก cell เพื่อลดอุณหภูมิกายในใบ

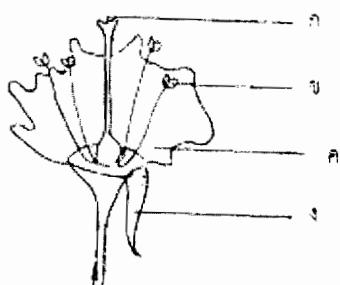
33. “กัตเตชัน” เกี่ยวข้องกับข้อใด

ก. ลมพัดตลอดเวลา	ข. มีแสงแดดจัด
ค. ภัยหลังฝนตกไม่นาน	ง. ไม่มีฝนตกเป็นเวลานาน

34. พืชลักษณะใดเป็นการปรับตัวของพืชชั้นสูงให้มาสอดคล้องกับหน้าที่ในแม่กลิตอาหาร

ก. มีใบแบนบางสีเขียวด้วยรับแสง	ข. มีผลและเมล็ดที่สะสมอาหาร
ค. มีระบบกรอกที่สามารถแยกไปได้ไกล	ง. มีลำต้นที่แข็งแรงและอายุยืน

35. จากภาพตำแหน่งใดที่ช่วยในการล่อแมลง

ก. ก	ข. ข	ค. ค	ง. จ

36. ส่วนประกอบใดของดอกที่มีการสังเคราะห์ด้วยแสงเกิดขึ้น

ก. เกสรเพศผู้	ข. เกสรเพศเมีย
ค. กลีบเลี้ยง	ง. กลีบดอก

37. ส่วนประกอบใดของดอกจะเจริญไปเป็นเมล็ด

ก. เกสร	ข. รังไข่
ค. ออวุล	ง. กลีบดอก

38. ข้อใดกล่าวถึงรังไข่ได้ถูกต้อง

ก. ช่วยถ่ายแมลง
ข. ช่วยในการเจริญของเซลล์สืบพันธุ์เพศผู้
ค. เจริญไปเป็นผล
ง. เจริญไปเป็นเมล็ด

39. ดอกสมบูรณ์ต้องประกอบด้วยโครงสร้างใด

1. กลีบเลี้ยง 2. กลีบดอก 3. เกสรเพศผู้ 4. เกสรเพศเมีย	
ก. 1, 2	ข. 1, 2, 3
ค. 1, 2, 3, 4	ง. 2, 3, 4

40. ข้อใดเรียงลำดับโครงสร้างของรากจากด้านนอกไปด้านในได้ถูกต้อง

ก. เอพิเดอร์มิส --> คอร์เทกซ์ --> เอนโดเดอร์มิส --> เพอร์ไชเคิล--> วัสดุคลาบันเดล
ข. วัสดุคลาบันเดล --> เพอร์ไชเคิล --> เอนโดเดอร์มิส --> คอร์เทกซ์ --> เอพิเดอร์มิส
ค. เอนโดเดอร์มิส --> เพอร์ไชเคิล --> วัสดุคลาบันเดล --> เอพิเดอร์มิส --> คอร์เทกซ์
ง. เอพิเดอร์มิส --> คอร์เทกซ์ --> เพอร์ไชเคิล --> วัสดุคลาบันเดล --> เอนโดเดอร์มิส

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีชตอก

1. ข	2. ข	3. ข	4. ง	5. ก
6. ค	7. ง	8. ค	9. ข	10. ก
11. ค	12. ง	13. ค	14. ข	15. ก
16. ก	17. ข	18. ง	19. ก	20. ก
21. ค	22. ง	23. ง	24. ข	25. ค
26. ก	27. ค	28. ข	29. ค	30. ง
31. ค	32. ข	33. ค	34. ก	35. ค
36. ค	37. ค	38. ค	39. ค	40. ก

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 5 ขั้น
 เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของพีชดอก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 โรงเรียนอุดมวิทย์ จังหวัดมุกดาหาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

คำชี้แจง

- ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อการสำรวจความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้น เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของพีชดอก วิชา ชีววิทยาเพิ่มเติม....
  - ให้นักเรียนอ่านข้อความในแบบสอบถามแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างด้านขวามือให้ตรงกับความคิดเห็นของตนเองเพียงระดับเดียว ดังนี้
- ระดับ 5 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง ความพึงพอใจระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1

ข้อ	ลักษณะ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	เนื้อหาตรงตามผลการเรียนรู้					
2	เนื้อหาชัดเจนเข้าใจได้ง่าย					
3	เนื้อหาไม่ความยากง่ายเหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน					
4	เนื้อหาและกิจกรรมช่วยพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน					
5	กิจกรรมกระตุ้นความสนใจของนักเรียน					
6	นักเรียนมีความสุขในการเรียน					
7	ความรู้ที่นักเรียนได้รับ					
8	นักเรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง					
9	นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเอง					
10	นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น					
11	นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน					
12	เนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้					
13	วัดผลและประเมินผลตรงตามผลการเรียนรู้					
14	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล					
15	เวลาเหมาะสมสมกับการจัดการเรียนรู้					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รายวิชาชีววิทยา 4 รหัสวิชา ว32242

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต

หน่วยที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง โครงสร้างภายในของใบ

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

*****

มาตรฐาน ว 1.1 เข้าใจหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ของโครงสร้าง และหน้าที่ของระบบต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตที่ทำงานสัมพันธ์กัน มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ และนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองและดูแลสิ่งมีชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม. 4-6 สำรวจ ตรวจสอบ อภิปราย และอธิบายการรักษารักษាកุลยภาพของพืช และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและทำความรู้เพิ่มเติม

*****

1. สาระสำคัญ

ใบ (leaves) เป็น อวัยวะที่เจริญออกໄປบริเวณด้านข้างโดยมีตำแหน่งอยู่ที่ข้อปล้องของต้น และ กิ่ง ใบส่วนใหญ่มักแผ่แบน มีสีเขียวของคลอโรฟิลล์ โครงสร้างของใบประกอบด้วย แผ่นใบหรือตัวใบ (leaf blade or lamina) มักแผ่แบน มีสีเขียว ส่วนใหญ่มีรูปร่างรี บางชนิดอาจมีรูปร่างกลม รูปหัวใจ รูปพัด ในใบหญ้าแผ่นใบมักจะเรียกว่า แผ่นใบเป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะเป็นส่วนที่สร้างอาหาร บางชนิดมีขนาดเล็กเป็นใบเกล็ด (scale leaf) หรือม้วนเป็นท่อ เช่นในใบห้อม ก้านใบ (petiole) เป็นส่วนที่เชื่อมต่อระหว่างตัวใบกับลำต้น และหูใบ (stipule) เป็นส่วนของระยะที่ยื่นออกมาตรงโคนใบที่ติดกับลำต้น

2. ผลการเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้ : นักเรียนสามารถ

- 1) อธิบายลักษณะของเนื้อเยื่อใบแต่ละบริเวณจากด้านบนสู่ด้านล่างได้ตามลำดับ
- 2) เปรียบเทียบโครงสร้างของใบพืชใบเลี้ยงคู่และใบเลี้ยงเดียว

2.2 ด้านทักษะกระบวนการ : นักเรียนมี

- 1) ทักษะเตรียมเนื้อเยื่อของใบตัดตามขวางเพื่อศึกษาภายในได้ล้องจุลทรรศน์
- 2) การสืบค้น อธิบาย และอภิปรายลักษณะเนื้อเยื่อของใบแต่ละบริเวณจากด้านบนเข้าไปสู่ด้านล่างของใบได้ตามลำดับ

2.3 ด้านคุณลักษณะ : นักเรียนมี

- 1) ความสนใจและตั้งใจเรียน
- 2) ความรับผิดชอบ
- 3) ระเบียบวินัย

3. สาระการเรียนรู้

3.1 โครงสร้างของใบ

4. การจัดกระบวนการเรียนรู้

4.1 ขั้นสร้างความสนใจ

- 1) ครูแจ้งคะแนนของเนื้อหาที่เรียนจากชั่วโมงที่ผ่านมา
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องโครงสร้างภายในของใบ
- 3) ครูนำใบพิชมีมีในห้องถินมาหลาย ๆ ชนิด และให้นักเรียนเลือกใบพิชที่ตนเองสนใจมาอย่างน้อยกลุ่มละ 2 ชนิด แล้วตั้งประเด็นเพื่อนำเข้าสู่กิจกรรม เรื่องโครงสร้างภายในของใบ โดยใช้คำถามดังนี้

-ทำไมใบพิชจึงเป็นอวัยวะที่สำคัญในการสร้างอาหารของพืช และทำไมโดยส่วนมากใบพิชจึงมีลักษณะแบบและการออก

- 4) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยคละความสามารถกัน กลางและอ่อน แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมเรื่อง โครงสร้างของใบ

4.2 ขั้นสำรวจและค้นหา

4.2.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษากิจกรรมเรื่อง โครงสร้างภายในของใบในกิจกรรมโครงสร้างของใบ

- 4.2.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษากิจกรรมเรื่อง โครงสร้างภายในของใบ โครงสร้างของใบตามหนังสือเรียนชีววิทยาเล่ม 4 ของ สสวท. (ก่อนทำการทดลอง ครูให้นักเรียนทำความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติการก่อน ชี้แนะวิธีการเลือกใบที่นำมาตัดทั้งพืชใบเลี้ยงคู่ และพืชใบเลี้ยงเดียว คือควรเลือกใบที่ไม่แก่หรืออ่อนจนเกินไป สามารถตัดได้ง่าย ครูสาธิตวิธีการเตรียมชิ้นตัวอย่างจากการหล่อเทียนและวิธีการตัดที่ถูกต้องให้นักเรียนดูก่อน ครูกำชับนักเรียน เมื่อนักเรียนสามารถเลือกใบที่ตัดได้สมบูรณ์ทุกส่วน ให้ใช้พู่กันเชือกชิ้นเนื้อยื่นใบที่บางวางบนแผ่นสไลด์ หยดสีย้อมลงบนชิ้นเนื้อยื่นพอท่วมแล้วปิดด้วยกระจกปิดสไลด์ ต้องระวังไม่ให้เกิดฟองอากาศที่ชิ้นเนื้อยื่น เมื่อนำไปศึกษาด้วยกล้องจุลทรรศน์ นักเรียนควรบันทึกสิ่งที่สังเกตได้ตามความเป็นจริง)

- 4.2.3 นักเรียนลงมือปฏิบัติและทดลอง ตามรายละเอียดในกิจกรรมเรื่อง โครงสร้างของใบ

4.3 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป

นักเรียนบันทึกผลการทดลองและเขียนรายงานผลการทดลอง เปรียบเทียบภาพโครงสร้างของใบตัดตามหัวข้อของกลุ่มอื่น และเปรียบเทียบในแผนภาพ กับภาพที่ได้จากการศึกษาด้วยกล้องจุลทรรศน์ ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป

4.4 ขั้นขยายความรู้

1) ครูให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงสร้างภายในของใบตามรายละเอียดในใบความรู้เรื่องโครงสร้างภายในของใบโดยใช้ powerpoint และนักเรียนอ่านเพิ่มเติมในใบความรู้เรื่อง โครงสร้างของใบ

2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามเนื้อหา เรื่องโครงสร้างของใบ และการทำกิจกรรม ว่ายังมีส่วนไหนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจและครูให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนนั้น

3) ครูแนะนำ เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับโครงสร้างภายในของใบ เช่น

<http://www.promma.ac.th/main/biology/web5/p3.htm>

http://nd-biology.tripod.com/mysite/nd_biology_01.html

4) ครูนำใบไม้มาและมอบให้นักเรียนกลุ่มละ 3 - 4 ชนิด ซึ่งแต่ละกลุ่มได้ชนิดที่แตกต่างกัน แล้วครูตั้งประเด็นขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกัน โดยใช้คำถามดังนี้

-นักเรียนคิดว่าใบไม้ที่มีรูปร่างแตกต่างกัน จะมีโครงสร้างที่เหมือนกันหรือไม่ เพราะเหตุใด เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

(แนวทางตอบคำถาม ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลด้วยตัวเอง โดยนักเรียนจะต้องหาหลักฐานมาสนับสนุนเพื่อตอบคำถามดังกล่าว ซึ่งอาจมาจากการความรู้ หนังสืออื่นๆ หรือจากการสืบค้นจากอินเตอร์เน็ต)

4.5 ขั้นประเมิน

- 1) นักเรียนเล่นเกมบัตรจับคู่
- 2) นักเรียนทำแบบฝึกปฏิบัติเรื่องโครงสร้างของใบ
- 3) นักเรียนตอบคำถามถูกต้องมาก แต่รวมคะแนนเป็นกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัลจากครู
- 4) ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาเนื้อหา เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของใบ และมอบหมายให้นักเรียนนำไปพิชท์ทำหน้าที่อื่นๆ นอกเหนือจากการสร้างอาหาร เพื่อนำมาศึกษาในกิจกรรม จำแนกชนิดและหน้าที่ของใบจากรูปร่างภายนอกในช่วงมองต่อไป
- 5) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

- 5.1 ชุดกิจกรรมการทดลอง เรื่องโครงสร้างภายในของใบ ประกอบด้วย
  - 1) ใบความรู้ เรื่อง โครงสร้างของใบ
  - 2) ใบกิจกรรม เรื่อง โครงสร้างของใบ
  - 3) แบบรายงานผลการทดลอง เรื่อง โครงสร้างของใบ
  - 4) แบบฝึกหัด เรื่อง โครงสร้างของใบ
  - 5) แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เรื่อง โครงสร้างของใบ
- 5.2 วัสดุ อุปกรณ์ และสารเคมี กิจกรรมเรื่อง โครงสร้างของใบ
- 5.3 แผนภาพแสดงโครงสร้างภายในและภายนอกของใบ จำนวน 4 ภาพ
- 5.4 powerpoint แสดงโครงสร้างของใบ
- 5.5 บัตรจำคู่
- 5.6 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานและเพิ่มเติม ชีววิทยาเล่ม 3 ของ สสวท.
- 5.7 ห้องสมุดโรงเรียน
- 5.8 อินเตอร์เน็ต

6. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและการประเมินผล	เครื่องมือในการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การประเมินผล
6.1 ด้านความรู้ - สอบวัดความรู้ - ทำแบบฝึกหัด	-แบบทดสอบจุดประสงค์ -แบบฝึกปฏิบัติ	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป
6.2 ด้านทักษะกระบวนการ -ประเมินการปฏิบัติการ -ตรวจแบบบันทึกกิจกรรม -ตรวจการนำเสนอผลงาน	-แบบประเมินการปฏิบัติการ -แบบบันทึกกิจกรรม -แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป
6.3 ด้านคุณลักษณะ -สังเกตจากการตอบคำถาม -สังเกตจากการร่วมกิจกรรม	-แบบบันทึกการมาเรียน -แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป

7. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

8. บันทึกหลังการสอน

8.1 ผลการสอน

8.1.1.1 ด้านความรู้

- จากการตรวจแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบนิดปรนัย 4 ตัวเลือก
 จำนวน 10 ข้อ พบร่วมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน

- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....
  - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....
- 2) จากการตรวจแบบฝึกปฏิบัติ จำนวน ..... ข้อ พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....
  - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....

8.1.1.2 ด้านทักษะกระบวนการ

- 1) จากการตรวจแบบบันทึกกิจกรรม พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....
จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....
  - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....
- 2) จากการนำเสนอผลงาน พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....
จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....
  - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....

8.1.1.3 ด้านคุณลักษณะ

- 1) จากการตรวจแบบบันทึกกิจกรรมการมาเรียน พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....
จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....
  - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....

2) จากการตรวจแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบร่วมนักเรียนได้คะแนน
เฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน

- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....

- มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....

8.2 ปัญหาและอุปสรรค

8.3 แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน

(นางสาวทิพย์ประภา จันดี)

ตำแหน่ง ครู อันดับ คศ.1

9. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายสุพจน์ พลพระ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมวิทย์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รายวิชาชีววิทยา 4 รหัสวิชา ว32242

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต

หน่วยที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

*****

มาตรฐาน ว 1.1 เข้าใจหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ของโครงสร้าง และหน้าที่ของระบบต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตที่ทำงานสัมพันธ์กัน มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ และนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองและดูแลสิ่งมีชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม. 4-6 สำรวจ ตรวจสอบ อภิปราย และอธิบายการรักษารักษាតุลยภาพของพืช และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและหาความรู้เพิ่มเติม

*****

1. สาระสำคัญ

ใบมีหน้าที่สำคัญคือ สร้างอาหารโดยวิธีสังเคราะห์ด้วยแสง หายใจ คายน้ำ และแก้เปลี่ยนแก๊ส พิษที่เจริญในที่แห้งแล้งจะมีวิธีการลดtruปของใบเปลี่ยนเป็นหนามเพื่อลดการคายน้ำ และเพื่อป้องกันอันตรายจากสัตว์ที่มากัดกิน บางชนิดมีลักษณะอบน้ำเก็บสะสมอาหาร เช่น ใบว่านหางจะระเข้พิชบางชนิดมีก้านใบพองโടเป็นทุนช่วยพยุงลำต้นให้ลอยน้ำได้ เช่น ผักตบชวา พิชที่มีลำต้นเลี้ยงพันสิ่งที่อยู่ใกล้ จะมีใบเปลี่ยนไปเป็นมือยืดเกราะและพยุงลำต้น เช่น คงดึง ถั่วลันเตา

ใบของพิชบางชนิดเปลี่ยนไปเป็นถุงตักจับแมลงหรือสัตว์เล็กๆ ภายในจะมีต่อมสร้างเอนไซม์ย่อยโปรตีน เช่น หม้อข้าวหม้อแกงลิง กาก Hoy แครง

2. ผลการเรียนรู้

2.1 ด้านความรู้ : นักเรียนสามารถ

- 1) อธิบายหน้าที่ของใบได้
- 2) จำแนกชนิดของใบได้

2.2 ด้านทักษะกระบวนการ : นักเรียนมีความสามารถ

- 1) จำแนกพิชตามหน้าที่ของใบ
- 2) จำแนกใบพิชตามชนิดของใบ

2.3 ด้านคุณลักษณะ : นักเรียนมี

- 1) ความสนใจและตั้งใจเรียน
- 2) ความรับผิดชอบ
- 3) ระเบียบวินัย

3. สาระการเรียนรู้

3.1 หน้าที่ของใบ

3.2 ชนิดของใบ

4. การจัดกระบวนการเรียนรู้

4.1 ขั้นสร้างความสนใจ

1) ครูแจ้งค่าคะแนนของเนื้อหาที่เรียนจากช่วงโมงที่ผ่านมา

2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องหน้าที่และชนิดของใบ

3) ครูนำใบพิมพ์ในห้องถินมาหลาย ๆ ชนิด ทั้งพืชบกและพืชน้ำ ให้นักเรียนเลือกใบพืชที่ตนเองสนใจมากอยู่ก่อนละ 2 ชนิด แล้วตั้งประเด็นเพื่อนำเข้าสู่กิจกรรม เรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ โดยใช้คำถามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าใบพืชทำหน้าที่ใด ทำไมจึงคิดเช่นนั้น (ให้อธิบายถึงเหตุผลสนับสนุน)

- รูปร่างที่แตกต่างกันของใบพิมพ์ผลต่อการทำหน้าที่หรือไม่

- ถ้าต้องจำแนกชนิดของใบ ควรพิจารณาจากสิ่งใดบ้าง

4) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยคละความสามารถเก่ง กลางและอ่อน แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมเรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ

4.2 ขั้นสำรวจและค้นหา

1) นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาในกิจกรรมเรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ

2) นักเรียนแยกกันไปศึกษาตามหัวข้อที่ตัวเองได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ตามรายละเอียดในใบกิจกรรมเรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ

4.3 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป

นักเรียนร่วมกันหาข้อสรุปรวมกันโดยเขียนเป็นแผนผังมโนทัศน์

4.4 ขั้นขยายความรู้

1) ครูให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับหน้าที่และชนิดของใบตามรายละเอียดในใบความรู้เรื่อง หน้าที่และชนิดโดยใช้ powerpoint และนักเรียนอ่านเพิ่มเติมในใบความรู้ เรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ

2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามความเนื้อหา เรื่องชนิดและหน้าที่ของใบ และการทำกิจกรรม ว่ามีส่วนไหนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจและครูให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนนั้น

3) ครูแนะนำ เวปไซต์ที่เกี่ยวกับชนิดและหน้าที่ของใบ เช่น

<http://www.promma.ac.th/main/biology/web5/p3.htm>

http://nd-biology.tripod.com/mysite/nd_biology_01.html

4) ครูนำใบไม้มาและรวมกับที่นักเรียนเตรียมมาและมอบให้นักเรียนกลุ่มละ 3 - 4 ชนิด ซึ่งแต่ละกลุ่มได้ชนิดที่แตกต่างกัน แล้วครูตั้งประเด็นข้อมาเพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกัน โดยใช้คำถามดังนี้

-นักเรียนคิดว่าใบไม้ที่นักเรียนได้รับไป มีการจัดเรียงตัวของใบเป็นอย่างไร (แนวการตอบคำถาม ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลด้วยตัวเอง โดยนักเรียนจะต้องหาหลักฐานมาสนับสนุนเพื่อตอบคำถามดังกล่าว ซึ่งอาจมาจากการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ต)

4.5 ขั้นประเมิน

1) นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มออกใบนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อแสดงเหตุผลเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว และเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถาม

2) นักเรียนตอบคำถามของครูเรื่องหน้าที่และชนิดของใบ

3) ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาเนื้อหา เรื่อง โครงสร้างของดอก และมอบหมายให้นักเรียนนำดอกไม้ที่นักเรียนสนใจมา เพื่อนำมาศึกษาในกิจกรรม โครงสร้างของดอกภายนอกในช่ำโรงไฟฟ์ไป

4) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

5.1 เอกสารกิจกรรม เรื่องหน้าที่และชนิดของใบ ประกอบด้วย

1) ใบความรู้ เรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ

2) ใบกิจกรรม เรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ

3) แบบฝึกหัด เรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ

4) แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ

5.2 วัสดุ อุปกรณ์ และสารเคมี กิจกรรมเรื่อง หน้าที่และชนิดของใบ

5.3 หนังสือเรียนสารการเรียนรู้พื้นฐานและเพิ่มเติม ชีววิทยาเล่ม 3 ของ สสวท.

5.4 ห้องสมุดโรงเรียน

5.5 อินเทอร์เน็ต

6. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและการประเมินผล	เครื่องมือในการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การประเมินผล
6.1 ด้านความรู้ - สอบวัดความรู้ - ทำแบบฝึกหัด	-แบบทดสอบบุคคลประสังค์ -แบบฝึกปฏิบัติ	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป
6.2 ด้านทักษะกระบวนการ -ประเมินการปฏิบัติการ -ตรวจแบบบันทึก กิจกรรม -ตรวจการนำเสนอผลงาน	-แบบประเมินการปฏิบัติการ -แบบบันทึกกิจกรรม -แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป
6.3 ด้านคุณลักษณะ -สังเกตจากการตอบ คำถาม -สังเกตจากการร่วม กิจกรรม	-แบบบันทึกการมาเรียน -แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป

7. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

8. บันทึกหลังการสอน

8.1 ผลการสอน

8.1.1 ด้านความรู้

- 1) จากการตรวจแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก
 จำนวน.....ข้อ พบร่วมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน

- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

- มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

2) จากการตรวจแบบฝึกปฏิบัติ จำนวน.....ช้อ พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน

- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

- มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

8.1.2 ด้านทักษะกระบวนการ

1) จากการตรวจแบบบันทึกกิจกรรม พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน

- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

- มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

2) จากการนำเสนอผลงาน พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน

- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

- มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

8.1.3 ด้านคุณลักษณะ

1) จากการตรวจแบบบันทึกกิจกรรมการมาเรียน พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน

- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

- มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
- 2) จากการตรวจแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบร่วมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
  - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

8.2 ปัญหาและอุปสรรค

8.3 แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน

(นางสาวทิพย์ประภา จันดี)

ตำแหน่ง ครู อันดับ ศศ. 1

9. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ

(นายสุพจน์ พละพร)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมวิทย์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

รายวิชาชีววิทยา 4 รหัสวิชา ว32242

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต

หน่วยที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของดอก

เวลาเรียน 2 ชั่วโมง

*****

มาตรฐาน ว 1.1 เข้าใจหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ของโครงสร้าง และหน้าที่ของระบบต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตที่ทำงานสัมพันธ์กัน มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ และนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองและดูแลสิ่งมีชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.4-6 สำรวจ ตรวจสอบ อภิปราย และอธิบายการรักษาภูมิปัญญาของพืช และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและหาความรู้เพิ่มเติม

*****

1. สาระสำคัญ

ดอก เป็นส่วนต่อจากกิ่ง มีขนาด รูปร่าง และสีแตกต่างกันไปตามชนิดของพืช ดอกเป็นอวัยวะของพืชที่ทำหน้าที่สืบพันธุ์ ดอกของพืชส่วนใหญ่มีสีสวยงามและกลิ่นหอม เพื่อล่อแมลงให้มาช่วยผสมเกสรให้แก่พืช ส่วนประกอบต่าง ๆ ของดอก จะประกอบกันเป็นชั้น ๆ อยู่บนฐานรองดอก ดังนี้ ฐานรองดอก กลีบเลี้ยง กลีบดอก เกสรเพศผู้และเกสรเพศเมีย สามารถแบ่งชนิดของดอกตามโครงสร้างได้ดังนี้คือ ดอกสมบูรณ์ ดอกไม่สมบูรณ์ ดอกสมบูรณ์เพศ และดอกไม่สมบูรณ์เพศ

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.1 ด้านความรู้ : นักเรียนสามารถ

- 1) อธิบายโครงสร้างของดอกได้
- 2) บอกหน้าที่ของดอกได้

2.2 ด้านทักษะกระบวนการ : นักเรียนมีความสามารถ

- 1) เปรียบเทียบโครงสร้างของดอกได้
- 2) จำแนกชนิดของดอกตามโครงสร้างได้

2.3 ด้านคุณลักษณะ: นักเรียนมี

- 1) ความสนใจและตั้งใจเรียน
- 2) ความรับผิดชอบ
- 3) ระเบียบวินัย

3. สาระการเรียนรู้

3.1 โครงสร้างของดอก

3.2 ชนิดของดอก

4. การจัดกระบวนการเรียนรู้

4.1 ขั้นสร้างความสนใจ

- 1) ครูแจ้งคะแนนของเนื้อหาที่เรียนจากชั่วโมงที่ผ่านมา
- 2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของดอก
- 3) ครูนำดอกไม้ที่มีในห้องถินมาหลาย ๆ ชนิด และให้นักเรียนเลือกดอกไม้ที่ตนเองสนใจมาอย่างน้อยกลุ่มละ 2 ชนิด แล้วตั้งประเด็นเพื่อนำเข้าสู่กิจกรรม เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของดอกโดยใช้คำถามดังนี้
  - ดอกไม้ที่มีรูปร่างที่แตกต่างกันจะมีโครงสร้างที่เหมือนกันหรือไม่
  - 4) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยคลายความสามารถเก่ง กลางและอ่อน แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมเรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของดอก

4.2 ขั้นสำรวจและค้นหา

- 1) นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบกิจกรรมเรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของดอก ในกิจกรรมโครงสร้างและหน้าที่ของดอก

- 2) นักเรียนทำกิจกรรม ตามรายละเอียดในใบกิจกรรมเรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของดอก

4.3 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป

นักเรียนบันทึกผลการศึกษาลงในแบบบันทึกกิจกรรม

4.4 ขั้นขยายความรู้

- 1) ครูให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่ของดอก ตามรายละเอียดในใบความรู้เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของดอก โดยใช้ powerpoint และนักเรียนอ่านเพิ่มเติมในใบความรู้ เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของดอก

- 2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามเนื้อหา เรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของดอก และการทำกิจกรรม ว่ายังมีส่วนไหนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจและครูให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนนั้น

- 3) ครูแนะนำ เวปไซต์ที่เกี่ยวกับโครงสร้างและหน้าที่ของดอก เช่น

<http://www.promma.ac.th/main/biology/web5/p3.htm>

http://nd-biology.tripod.com/mysite/nd_biology_01.html

4) ครูนำดอกไม้มาและมอบให้นักเรียนกลุ่มละ 3 - 4 ชนิด ซึ่งแต่ละกลุ่มได้ชนิดที่แตกต่างกัน แล้วครูตั้งประเด็นข้อนำเสนอเพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกัน โดยใช้คำตามดังนี้

- นักเรียนคิดว่าดอกไม้ได้ที่มีโครงสร้างเหมือนกัน

(แนวทางตอบคำถาม ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลด้วยตัวเอง โดยนักเรียนจะต้องหาหลักฐานมาสนับสนุนเพื่อตอบคำถามดังกล่าว ซึ่งอาจมาจากการอ่านหนังสืออื่นๆ หรือจากการสืบค้นจากอินเตอร์เน็ต)

4.5 ขั้นประเมิน

- 1) ครูมอบหมายสมาชิกโดยแยกตามกลุ่ม เก่ง กลาง อ่อน ไปรวมกับสมาชิกของกลุ่มอื่น เพื่อตอบคำถามເเอกสารແນเป็นกลุ่ม
- 2) นักเรียนทำแบบฝึกปฏิบัติเรื่องโครงสร้างและหน้าที่ของดอก
- 3) ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาเนื้อหา เรื่อง ชนิดของดอก และมอบหมายให้นักเรียนดอกไม้มากลาย ๆ ชนิด เพื่อนำมาศึกษาในกิจกรรม ชนิดของดอกในชั่วโมงต่อไป
- 4) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

- 5.1 เอกสารกิจกรรม เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของดอก ประกอบด้วย
  - 1) ใบความรู้ เรื่อง โครงสร้างของดอกและหน้าที่ของดอก
  - 2) ใบกิจกรรม เรื่อง โครงสร้างของดอกและหน้าที่ของดอก
  - 3) แบบบันทึกกิจกรรม เรื่อง โครงสร้างของดอกและหน้าที่ของดอก
  - 4) แบบฝึกหัด เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของดอก
  - 5) แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของดอก
- 5.2 วัสดุ และอุปกรณ์ กิจกรรมเรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของดอกของดอก
- 5.3 ภาพโครงสร้างและหน้าที่ของดอก จำนวน 4 ภาพ
- 5.4 powerpoint แสดงโครงสร้างและหน้าที่ของดอก
- 5.5 หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานและเพิ่มเติม ชีววิทยาเล่ม 3 ของ สสวท.
- 5.6 ห้องสมุดโรงเรียน
- 5.7 อินเตอร์เน็ต

6. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและการประเมินผล	เครื่องมือในการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การประเมินผล
6.1 ด้านความรู้ <ul style="list-style-type: none"> - สอบวัดความรู้ - ทำแบบฝึกหัด 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบทดสอบจุดประสงค์ - แบบฝึกปฏิบัติ 	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป
6.2 ด้านทักษะกระบวนการ <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินการปฏิบัติการ - ตรวจแบบบันทึกกิจกรรม - ตรวจการนำเสนอผลงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินการปฏิบัติการ - แบบบันทึกกิจกรรม - แบบประเมินการนำเสนอผลงาน 	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป
6.3 ด้านคุณลักษณะ <ul style="list-style-type: none"> - สังเกตจากการตอบคำถาม - สังเกตจากการร่วมกิจกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกการมาเรียน - แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 	นักเรียนได้คะแนนรวม ร้อยละ 80 ขึ้นไป

7. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

8. บันทึกหลังการสอน

8.1 ผลการสอน

8.1.1 ด้านความรู้

- 1) จากการตรวจแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน.....ข้อ พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
 - มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
 - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
- 2) จากการตรวจแบบฝึกปฏิบัติ จำนวน.....ข้อ พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
 - มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
 - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

8.1.2 ด้านทักษะกระบวนการ

- 1) จากการตรวจแบบบันทึกกิจกรรม พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
 - มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
 - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
- 2) จากการนำเสนอผลงาน พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
 - มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
 - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

8.1.3 ด้านคุณลักษณะ

- 1) จากการตรวจแบบบันทึกกิจกรรมการมาเรียน พบร่วมกับนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
 - มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
 คิดเป็นร้อยละ.....
 - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
 คิดเป็นร้อยละ.....
- 2) จากการตรวจแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบร่วมกับนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
 - มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
 คิดเป็นร้อยละ.....
 - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
 คิดเป็นร้อยละ.....

8.2 ปัญหาและอุปสรรค

8.3 แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน

(นางสาวพิพิญประภา จันดี)

ตำแหน่ง ครู อันดับ ศศ. 1

9. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ

(นายสุพจน์ พลพร)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมวิทย์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

รายวิชาชีววิทยา 4 รหัสวิชา ว32242	ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
สาระที่ 1 สิ่งมีชีวิตกับกระบวนการดำรงชีวิต	หน่วยที่
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ชนิดของดอก	เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐาน ว 1.1 เข้าใจหน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต ความสัมพันธ์ของโครงสร้าง และหน้าที่ของระบบต่างๆ ของสิ่งมีชีวิตที่ทำงานสัมพันธ์กัน มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ และนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตของตนเองและดูแลสิ่งมีชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ม.4-6 สำรวจ ตรวจสอบ อภิปราย และอธิบายการรักษารักษากลุ่มภาพของพืช และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและหาความรู้เพิ่มเติม

1. สาระสำคัญ

พิจารณาจากส่วนประกอบของดอกไม้เป็นเกณฑ์ แบ่งได้ 2 ชนิดคือ ดอกครบส่วน คือดอกไม้ที่มีองค์ประกอบครบถ้วน 4 ส่วน คือกลีบเลี้ยง กลีบดอก เกสรตัวผู้ เกสรตัวเมีย อยู่ภายใต้ดอกเดียวกัน ดอกไม่ครบส่วน คือดอกไม้ที่ส่วนประกอบของดอกไม่ครบถ้วน 4 ส่วน ในดอกเดียวกัน ถ้าพิจารณาโดยใช้เกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียเป็นเกณฑ์ในการแบ่งดอกไม้ ได้ 2 ประเภท ดอกสมบูรณ์เพศ คือดอกไม้ที่มีทั้งเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียอยู่ภายใต้ดอกเดียวกัน ดอกไม่สมบูรณ์เพศ คือดอกไม้ที่เกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียอยู่คนละดอก

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

2.1 ด้านความรู้ : นักเรียนสามารถ

- 1) นำเอาความรู้เรื่องหน้าที่ดอกไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของดอกได้

2.2 ด้านทักษะกระบวนการ : นักเรียนมีความสามารถ

- 1) เปรียบเทียบชนิดของดอกได้
- 2) จำแนกชนิดของดอกตามโครงสร้างได้

2.3 ด้านคุณลักษณะ : นักเรียนมี

- 1) ความสนใจและตั้งใจเรียน
- 2) ความรับผิดชอบ
- 3) ระเบียบวินัย

3. สาระการเรียนรู้

3.1 ชนิดของดอก

4. การจัดกระบวนการเรียนรู้

4.1 ขั้นสร้างความสนใจ

1) ครูแจ้งคะแนนของเนื้อหาที่เรียนจากชั่วโมงที่ผ่านมา

2) นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องชนิดของดอก

3) ครูนำดอกไม้ที่มีในห้องถินมาหลายชนิด และให้นักเรียนเลือกดอกไม้ที่ตนเองสนใจมาอย่างน้อยกลุ่มละ 2 ชนิด แล้วตั้งประเด็นเพื่อนำเข้าสู่กิจกรรม เรื่องชนิดของดอก

- ดอกไม้ที่มีรูปร่างเหมือนกัน จัดเป็นดอกเดียวกันหรือไม่

4) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มละ 5 คน โดยคงความสามารถเก่ง กลางและอ่อน แล้วนำเข้าสู่กิจกรรมเรื่อง ชนิดของดอก

4.2 ขั้นสำรวจและค้นหา

1) นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบกิจกรรมเรื่อง ชนิดของดอก

2) นักเรียนแยกกันไปศึกษาตามหัวข้อที่ตัวเองได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ตามรายละเอียดในใบกิจกรรมเรื่อง ชนิดของดอก

4.3 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป

นักเรียนร่วมกันหาข้อสรุปร่วมกันโดยเขียนเป็นแผนผังมโนทัศน์

4.4 ขั้นขยายความรู้

1) ครูให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับชนิดของดอกตามรายละเอียดในใบความรู้เรื่อง ชนิดของดอกโดยใช้ powerpoint และนักเรียนอ่านเพิ่มเติมในใบความรู้ เรื่อง ชนิดของดอก

2) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามเนื้อหา เรื่องชนิดของดอก และการทำกิจกรรม ว่ายังมีส่วนไหนที่นักเรียนยังไม่เข้าใจและครูให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนนั้น

3) ครูแนะนำ เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับชนิดของดอก เช่น

<http://www.promma.ac.th/main/biology/web5/p3.htm>

http://nd-biology.tripod.com/mysite/nd_biology_01.html

4) ครูนำดอกไม้มาและมอบให้นักเรียนกลุ่มละ 3 - 4 ชนิด ซึ่งแต่ละกลุ่มได้ชนิดที่แตกต่างกัน แล้วครูตั้งประเด็นขึ้นมาเพื่อให้นักเรียนได้อภิปรายร่วมกัน โดยใช้คำานดังนี้

- นักเรียนคิดว่าดอกไม้ชนิดใดเป็นดอกครบส่วนและดอกไม้ชนิดใดเป็นดอกไม่ครบส่วน หรือดอกไม้ชนิดใดเป็นดอกสมบูรณ์เพศ และดอกไม้ชนิดใดเป็นดอกไม่สมบูรณ์เพศ

(แนวการตอบคำถาม ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลด้วยตัวเอง โดยนักเรียนจะต้องหาหลักฐานมาสนับสนุนเพื่อตอบคำถามดังกล่าว ซึ่งอาจมาจากใบความรู้ หนังสืออื่นๆ หรือจากการสืบค้นจากอินเตอร์เน็ต)

4.5 ขั้นประเมิน

- 1) นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มออกไปนำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อแสดงเหตุผลเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว และเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ได้ซักถาม
- 2) นักเรียนทำแบบฝึกปฏิบัติเรื่องหน้าที่และชนิดของดอก
- 3) ครูมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาเนื้อหา เรื่อง การลำเลียงของพืช และมอบหมายให้นักเรียนนำต้นขึ้นชั้นวัย ต้นกระสัง หรือต้นไม้ที่นักเรียนสนใจ เพื่อนำมาศึกษาในกิจกรรม การลำเลียงน้ำในชั่วโมงต่อไป
- 4) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

5. สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

5.1 เอกสารกิจกรรม เรื่องชนิดของพืชดอก ประกอบด้วย

- 1) ใบความรู้ เรื่อง ชนิดของดอก
- 2) ใบกิจกรรม เรื่อง ชนิดของดอก
- 3) แบบบันทึกกิจกรรม เรื่อง ชนิดของดอก
- 4) แบบฝึกหัด เรื่อง ชนิดของดอก
- 5) แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เรื่อง ชนิดของดอก

5.2 วัสดุ และอุปกรณ์ กิจกรรมเรื่อง ชนิดของดอก

5.3 powerpoint แสดงชนิดของดอก

5.4 หนังสือเรียนสารการเรียนรู้พื้นฐานและเพิ่มเติม ชีววิทยาเล่ม 3 ของ สสวท.

5.5 ห้องสมุดโรงเรียน

5.6 อินเตอร์เน็ต

6. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดและการประเมินผล	เครื่องมือในการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การประเมินผล
6.1 ด้านความรู้ - สอบวัดความรู้ - ทำแบบฝึกหัด	-แบบทดสอบจุดประสงค์ -แบบฝึกปฏิบัติ	นักเรียนได้คะแนนรวมร้อย ละ 80 ขึ้นไป
6.2 ด้านทักษะกระบวนการ -ประเมินการปฏิบัติการ -ตรวจแบบบันทึก กิจกรรม -ตรวจการนำเสนอ ผลงาน	-แบบประเมินการปฏิบัติการ -แบบบันทึกกิจกรรม -แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	นักเรียนได้คะแนนรวมร้อย ละ 80 ขึ้นไป
6.3 ด้านคุณลักษณะ -สังเกตจากการตอบ คำถาม -สังเกตจากการร่วม กิจกรรม	-แบบบันทึกการมาเรียน -แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	นักเรียนได้คะแนนรวมร้อย ละ 80 ขึ้นไป

7. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

8. บันทึกหลังการสอน

8.1 ผลการสอน

8.1.1 ด้านความรู้

- 1) จากการตรวจแบบทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน ..... ข้อ พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
 - มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
 - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
- 2) จากการตรวจแบบฝึกปฏิบัติ จำนวน .....ข้อ พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
 - มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
 - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

8.1.2 ด้านทักษะกระบวนการ

- 1) จากการตรวจแบบบันทึกกิจกรรม พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
 - มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
 - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
- 2) จากการนำเสนอผลงาน พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน
 - มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....
 - มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คนคิดเป็นร้อยละ.....

8.1.3 ด้านคุณลักษณะ

- 1) จากการตรวจแบบบันทึกกิจกรรมการมาเรียน พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน

- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....

- มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....

2) จากการตรวจแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบร่วมนักเรียนได้คะแนน
เฉลี่ย.....จากคะแนนเต็ม.....คะแนน

- มีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....

- มีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือร้อยละ 80 จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....

8.2 ปัญหาและอุปสรรค

8.3 แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ..... ครูผู้สอน

(นางสาวทิพย์ประภา จันดี)

ตำแหน่ง ครู อันดับ คศ. 1

9. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ลงชื่อ

(นายสุพจน์ พละพร)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมวิทย์

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
วิชา ชีววิทยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1

ชื่อ..... เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่..... กิจกรรม.....

ที่	รายการประเมิน	ผู้ประเมิน			รวม	เกณฑ์การประเมิน
		ตนเอง	เพื่อน	ครู		
1	เนื้อหา (4 คะแนน)					คะแนน 4 = มีครบทุกข้อ คะแนน 3 = มี 3 ข้อ ขาด 1 ข้อ คะแนน 2 = มี 2 ข้อ ขาด 2 ข้อ คะแนน 1 = มี 1 ข้อ ขาด 3 ข้อ
2	กระบวนการทำงาน (2 คะแนน)					คะแนน 2 = มีครบทุกข้อ คะแนน 1 = มีไม่ครบ 4 ข้อ คะแนน 0 = ไม่ปรากฏกระบวนการ การทำงานที่ชัดเจน
3	การนำเสนอ (2 คะแนน)					คะแนน 2 = มีครบทุกข้อ คะแนน 1.5 = มี 3 ข้อ ขาด 1 ข้อ คะแนน 1 = มี 2 ข้อ ขาด 2 ข้อ คะแนน 0.5 = มี 1 ข้อขาด 3 ข้อ
4	คุณธรรม (2 คะแนน)					คะแนน 2 = มีครบทุกข้อ คะแนน 1.5 = มี 3 ข้อ ขาด 1 ข้อ คะแนน 1 = มี 2 ข้อ ขาด 2 ข้อ คะแนน 0.5 = มี 1 ข้อ ขาด 3 ข้อ
รวม						คะแนนเต็ม 10 คะแนน
เฉลี่ย						

ลงชื่อผู้ประเมิน..... ตนเอง

ลงชื่อผู้ประเมิน..... เพื่อน

ลงชื่อผู้ประเมิน..... ครู

แบบประเมินทักษะในการปฏิบัติการทดลอง

วิชา ชีววิทยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....กิจกรรม.....

คำชี้แจง: ให้ผู้สอนประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในการปฏิบัติ กิจกรรมการทดลอง โดยให้ระดับคะแนนลงในตารางที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

เกณฑ์การให้คะแนน 3 = ดี 2 = พoใช้ 1 = ต้องปรับปรุง

เลขที่	รายการประเมิน				รวม 12 คะแนน	สรุปผลการประเมิน	
	วิธีดำเนินการทดลอง	การปฏิบัติการทดลอง	ความต้องแม่นยำในการ	ทำภาระทดลอง		คะแนนที่ทำได้	ผ่าน
1							✓
2							✓
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							

เลขที่	รายการประเมิน				รวม 12 คะแนน	สรุปผลการประเมิน	
	วิธีดำเนินการทดสอบ	การปฏิบัติการทดสอบ	ความต้องแม่ลงในการ ทำการทดสอบ	การนำเสนอ	คะแนนที่ทำได้	ผ่าน	ไม่ผ่าน
18						/	/
19							
20							

แบบประเมินทักษะในการปฏิบัติการทดลอง

วิชา ชีววิทยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....กิจกรรม.....

คำชี้แจง: ให้ผู้สอนประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในการปฏิบัติ กิจกรรมการทดลอง โดยให้ระดับคะแนนลงในตารางที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

เกณฑ์การให้คะแนน 3 = ดี 2 = พ่อใช่ 1 = ต้องปรับปรุง

เลขที่	รายการประเมิน				รวม 12 คะแนน	สรุปผลการประเมิน	
	วิธีดำเนินการทดลอง	การปฏิบัติการทดลอง	ความตื่นตัวและสนใจในการทดลอง	การทำแบบทดสอบ		ผ่าน	ไม่ผ่าน
21						✓	
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							

เกณฑ์การประเมินทักษะในการปฏิบัติการทดลอง

ประเด็นที่ประเมิน	ระดับคะแนน		
	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
1. วิธีดำเนินการทดลอง	- กำหนดวิธีการ ขั้นตอนถูกต้อง เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ในการทดลอง เหมาะสม	- กำหนดวิธีการ ขั้นตอนถูกต้อง การใช้ เครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์ยังไม่ เหมาะสม	- กำหนดวิธีการและ ขั้นตอนไม่ถูกต้อง ต้องให้ความ ช่วยเหลือ
2. การปฏิบัติการทดลอง	- ดำเนินการทดลอง เป็นขั้นตอน และใช้ อุปกรณ์ต่างๆ ได้ อย่างถูกต้อง	- ดำเนินการทดลอง เป็นขั้นตอน และใช้ อุปกรณ์ถูกต้องถ้าให้ คำแนะนำ	- ต้องให้ความ ช่วยเหลือในการ ดำเนินการทดลอง และการใช้อุปกรณ์
3. ความคล่องแคล่ว ในขณะทำการทดลอง	- มีความคล่องแคล่ว ในการดำเนินการ ทดลองและการใช้ อุปกรณ์ดำเนินการ ทดลองได้อย่าง คล่องแกล้วและเร็ว ทันเวลา	- มีความคล่องแคล่ว ในการทำการทดลอง และการใช้อุปกรณ์ แต่ต้องซึ่งแนะนำเรื่องการ ใช้อุปกรณ์อย่าง ปลอดภัย และต้องเร็วทันเวลา	- ทำการทดลอง ไม่ทันเวลาตามที่ กำหนด เนื่องจาก ขาดความ คล่องแคล่วในการใช้ อุปกรณ์ และการ ดำเนินการทดลอง และต้องเร็ว ทันเวลา
4. การนำเสนอ	- บันทึกผลการ ทดลองและสรุปผล การทดลองถูกต้อง และนำเสนอเป็น ขั้นตอนชัดเจน	- บันทึกผลการทดลอง และสรุปผลการ ทดลองถูกต้อง แต่กี่ นำเสนออย่างไม่เป็น ขั้นตอน	- ต้องให้คำชี้แจงใน การบันทึกผลการ ทดลอง การสรุปผล การทดลองและการ นำเสนอ จึงจะ ปฏิบัติได้

แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5/1 วิชา ชีววิทยา

คำชี้แจง: ให้ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมในระหว่างเรียนและขณะปฏิบัติกรรมของนักเรียนว่ามีการปฏิบัติ ในรายการใดให้ ✓ ถ้าไม่มีให้ -

		คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม	จิตวิทยาศาสตร์	
ขล. ก.	เลข			
1		1. การใช้ความรู้และการประยุกต์ ทางวิทยาศาสตร์ในการทำร้ายชีวิต	4. ความรุ่มรื่นในการทำงาน	
2		2. ความเมตตา ความรับมือต่อสิ่ง ต้องรัก	5. ความสื่อสารทั่วไป	
3		3. ความกระตือรือร้นสนใจที่จะเรียนรู้	6. ความประทัยด	
4			7. ความเสียสละ	
5			8. การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	
6			9. การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
			รวม 9 รายการ	สรุปผลการประเมิน

เลขที่	คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม	จิตวิทยาศาสตร์
15	1. การใช้ความรู้และกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ในการดำเนินชีวิต	3. ความกระตือรือร้นสนใจที่จะเรียนรู้
16	2. ความมีเมตตา ความรับผิดชอบ ต่อสิ่งมีชีวิตอื่น	4. ความมุ่งมั่นในการทำงาน
17		5. ความซื่อสัตย์
18		6. ความประหมัด
19		7. ความมีเหตุผล
20		8. การยอมรับเพียงความคิดเห็นของ ผู้อื่น
21		9. การทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่าง สัมรรถนะ
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมิน: นักเรียนผ่านการปฏิบัติ 7 รายการขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ประเมิน

ระดับคะแนน: ผ่าน 7 รายการ = 1 คะแนน, ผ่าน 8 รายการ = 2 คะแนน,

ผ่าน 9 รายการ = 3 คะแนน

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน
เรื่อง โครงสร้างภายในของใบ

---

1. พืชที่มีปากใบอยู่เฉพาะด้านบนของใบเท่านั้นมากจะเป็นพืชแบบใด

ก. มีใบจมอยู่ใต้น้ำ	ข. ใบลอยอยู่ที่ผิวน้ำ
ค. เป็นพืชที่ขึ้นในที่มีความชื้นสูง	ง. ข้อ 2 และ 3 ถูก

2. พืช C_3 และ พืช C_4 มีโครงไดอะลอกขั้นเบที่แตกต่างกัน

ก. เอพิเดอร์มิส	ข. พาลิสต์
ค. บันเดลชีท	ง. เชลล์คุม

3. ถ้าต้องการศึกษาเชลล์คุมของพืชจำพวกบัวนำส่วนใดมาเพื่อศึกษา

ก. มีโซฟิล์ส	ข. วาสคิวลาร์
ค. เอพิเดอร์มิสด้านบน	ง. เอพิเดอร์มิสด้านล่าง

4. โครงสร้างของใบประกอบด้วยเซลล์ที่ทำหน้าที่ต่างๆ กัน เปรียบเสมือนกับผู้กเหล็กเส้นเป็นโครงร่างในการก่อสร้างอาคาร เชลล์หรือเนื้อเยื่อชนิดที่ทำหน้าที่เป็นโครงเหล็กคือเซลล์ในข้อใด

ก. เอพิเดอร์มิส	ข. แพลิเซดเซลล์
ค. ไซเลียมและโพลีเอ็ม	ง. สปันจีเซลล์

5. ข้อใดกล่าวถึงเชลล์คุมและเอพิเดอร์มิสได้ถูกต้อง

ก. เอพิเดอร์มิสมีนิวเคลียส เชลล์คุมไม่มีนิวเคลียส	ข. เอพิเดอร์มิสไม่มีนิวเคลียส เชลล์คุมมีนิวเคลียส
ค. เอพิเดอร์มิสมีคลอโรพลาสต์ เชลล์คุมไม่มีคลอโรพลาสต์	ง. เอพิเดอร์มิสไม่มีคลอโรพลาสต์ เชลล์คุมมีคลอโรพลาสต์

6. ข้อใดคือส่วนประกอบทั้งหมดของ mesophyll

ก. palisade parenchyma, spongy parenchyma, vein	ข. palisade parenchyma, spongy parenchyma, vein, guard cell
ค. upper epidermis, palisade parenchyma, vein	ง. upper epidermis, palisade parenchyma

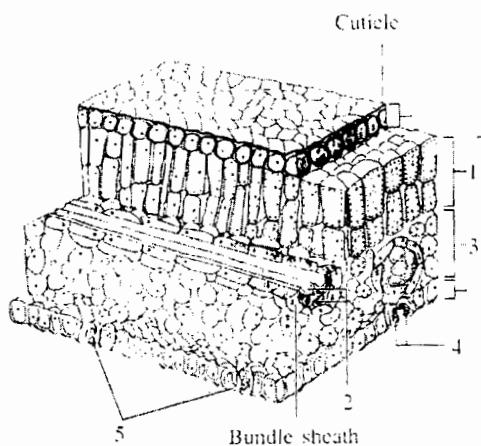
7. เพราะเหตุใดด้านบนของใบมะม่วงจึงมีสีเข้มมากกว่าด้านล่าง

  - ก. ได้รับแสงมากกว่า
  - ข. พาลิสเดชเซลล์เรียงตัวกันแน่นกว่าสปันจีเซลล์
  - ค. พาลิสเดชเซลล์มีคลอโรพลาสต์มากกว่าสปันจีเซลล์
  - ง. สปันจีเซลล์มีคลอโรพลาสต์มากกว่าพาลิสเดชเซลล์

8. นักเรียนสามารถพบรูปเนื้อเยื่อลำเลียงของใบที่บริเวณใด

  - ก. upper epidermis
  - ข. lower epidermis
  - ค. spongy
  - ง. palisade

จากแผนภาพข้างล่างจะตอบคำถามข้อ 9-10

ภาคผนวก ง

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางที่ 4.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กับผลการเรียนรู้

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
2	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
3	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
4	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
5	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
6	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
7	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
8	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
9	0	+1	+1	0.67	ใช่เดี๋ย
10	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
11	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
12	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
13	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
14	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
15	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
16	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
17	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
18	0	+1	+1	0.67	ใช่เดี๋ย
19	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
20	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
21	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
22	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
23	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
24	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
25	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
26	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย
27	+1	+1	+1	1	ใช่เดี๋ย

ตารางที่ ง.1 ค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์กับจุดประสงค์ (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
28	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
29	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
30	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
31	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
32	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
33	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
34	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
35	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
36	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
37	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
38	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
39	+1	+1	+1	1	ใช่ได้
40	+1	+1	+1	1	ใช่ได้

ตารางที่ ง.2 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความยากง่าย (p) เป็นรายข้อของแบบทดสอบวัดผล
สัมฤทธิ์ ทางการเรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีซดอก

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความยาก (p)
1	0.33	0.30
2	0.57	0.31
3	0.43	0.35
4	0.43	0.45
5	0.43	0.47
6	0.33	0.77
7	0.38	0.40
8	0.48	0.46
9	0.43	0.47
10	0.43	0.74
11	0.38	0.76
12	0.29	0.33
13	0.38	0.49
14	0.33	0.34
15	0.29	0.63
16	0.52	0.61
17	0.29	0.80
18	0.33	0.78
19	0.38	0.79
20	0.29	0.66
21	0.43	0.59
22	0.33	0.80
23	0.48	0.63
24	0.48	0.53
25	0.43	0.82
26	0.33	0.79
27	0.57	0.48

ตารางที่ 4.2 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โครงสร้างและหน้าที่ของพีซดอก (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความยาก (p)
28	0.52	0.71
29	0.48	0.66
30	0.43	0.73
31	0.33	0.76
32	0.29	0.80
33	0.43	0.53
34	0.38	0.60
35	0.38	0.69
36	0.33	0.78
37	0.48	0.57
38	0.43	0.64
39	0.33	0.71
40	0.29	0.75

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ จ.1 คะแนนวัดผลก่อนการจัดการเรียนรู้

เลขที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่								รวม (40 คะแนน)
	1 (7)	2 (3)	3 (7)	4 (3)	5 (7)	6 (3)	7 (7)	8 (3)	
1	2	1	3	1	3	0	1	0	11
2	1	0	1	2	1	1	2	1	6
3	3	1	4	1	3	1	3	1	17
4	1	1	3	1	2	1	2	1	12
5	2	1	2	1	1	1	2	1	11
6	3	0	3	1	4	1	3	1	16
7	3	1	1	1	3	1	3	1	14
8	3	1	1	1	3	1	3	1	14
9	3	1	1	1	3	1	3	1	14
10	3	1	1	1	3	1	3	1	14
11	1	1	1	1	1	1	1	1	8
12	2	1	2	1	2	1	2	1	12
13	3	2	3	1	3	1	4	1	18
14	4	2	3	1	3	1	5	1	20
15	3	1	3	0	4	1	3	1	16
16	3	1	3	0	3	1	3	1	15
17	3	1	3	1	3	1	3	1	17
18	3	1	3	1	3	0	3	1	15
19	2	1	2	1	2	1	2	1	12
20	3	1	2	1	3	2	2	1	15
21	1	0	2	1	3	1	1	1	10
22	3	2	3	1	3	1	3	1	17
23	3	2	3	1	3	1	4	1	18
24	3	2	3	1	3	1	4	1	18
25	3	1	2	1	3	2	2	1	15
26	1	1	2	1	3	1	1	1	11
27	3	1	3	1	3	2	2	1	16

ตารางที่ จ.1 คะแนนวัดผลก่อนการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

เลขที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่								รวม (40 คะแนน)
	1 (7)	2 (3)	3 (7)	4 (3)	5 (7)	6 (3)	7 (7)	8 (3)	
28	1	1	2	1	2	1	1	0	9
29	1	0	1	0	2	1	2	1	8
เฉลี่ย	2.41	1.03	2.24	0.93	2.69	1.03	2.45	0.93	13.76

ตารางที่ จ.2 คะแนนวัดผลหลังการจัดการเรียนรู้

เลขที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่								รวม (40 คะแนน)
	1 (7)	2 (3)	3 (7)	4 (3)	5 (7)	6 (3)	7 (7)	8 (3)	
1	6	3	4	3	6	2	5	2	31
2	6	2	4	3	6	2	6	2	31
3	5	2	6	2	6	3	6	2	31
4	6	2	6	2	5	3	5	2	31
5	6	3	6	2	6	2	6	3	34
6	5	2	6	3	5	3	5	2	31
7	6	3	5	2	6	2	6	2	33
8	6	2	6	3	6	3	6	3	34
9	6	2	6	2	6	3	6	3	35
10	5	3	5	2	6	2	6	3	32
11	6	2	6	3	7	3	6	2	35
12	6	2	6	3	6	2	7	3	35
13	5	2	5	2	6	2	6	2	30
14	6	3	6	3	6	2	7	3	35
15	6	2	6	2	7	3	6	2	34
16	5	2	5	3	6	2	4	2	29
17	5	2	6	2	6	3	6	3	33
18	5	2	5	3	6	2	5	2	30
19	5	3	5	2	5	2	5	2	29
20	5	3	5	2	6	2	6	3	32
21	5	2	6	3	6	3	6	3	34
22	6	3	6	2	5	3	5	2	32
23	5	3	5	2	5	3	6	2	31
24	6	3	6	2	5	2	7	3	34
25	6	3	7	3	6	3	6	3	37
26	5	2	4	2	3	3	5	3	27

ตารางที่ จ.2 คะแนนวัดผลหลังการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

เลขที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่								รวม (40 คะแนน)
	1 (7)	2 (3)	3(7)	4 (3)	5 (7)	6 (3)	7 (7)	8 (3)	
27	6	3	6	3	4	2	5	2	30
28	6	3	6	2	5	3	6	3	33
29	4	2	6	2	5	3	5	2	29
เฉลี่ย	5.52	2.41	5.59	2.41	5.62	2.52	5.66	2.45	32.21

ตารางที่ จ.3 คะแนนจากการทำกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

เลขที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่								รวม (304 คะแนน)
	1(53)	2 (23)	3 (53)	4 (23)	5 (53)	6 (23)	7 (53)	8 (23)	
1	39	18	43	17	40	19	40	19	235
2	46	19	47	18	43	22	45	20	260
3	38	16	39	14	37	19	39	18	220
4	38	17	40	15	36	17	38	19	220
5	38	17	40	16	36	19	37	21	224
6	38	16	42	16	40	20	41	20	233
7	44	19	43	18	41	20	45	20	250
8	43	17	41	17	39	19	42	19	237
9	46	17	43	18	43	21	43	19	250
10	51	20	46	21	45	21	46	18	268
11	42	18	38	17	39	18	41	19	232
12	50	20	46	21	48	20	45	18	268
13	47	19	45	19	45	18	44	21	258
14	50	22	49	21	49	21	47	19	278
15	45	19	38	17	40	19	41	20	239
16	51	21	49	21	48	21	47	19	277
17	41	16	40	17	40	17	40	18	229
18	45	17	42	18	43	19	42	19	245
19	46	20	45	18	45	19	42	21	256
20	41	18	43	19	44	20	41	21	247
21	39	17	42	16	42	18	40	20	234
22	44	19	44	20	44	19	43	19	252
23	50	21	45	22	47	20	47	20	272
24	49	21	46	20	45	20	48	21	270
25	41	15	40	17	38	18	41	21	231
26	39	17	38	17	38	17	41	17	224

ตารางที่ จ.3 คะแนนจากการทำกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)

เลขที่	แผนการจัดการเรียนรู้ที่								รวม (304 คะแนน)
	1 (53)	2 (23)	3 (53)	4 (23)	5 (53)	6 (23)	7 (53)	8 (23)	
27	43	17	40	18	39	18	41	17	233
28	47	21	45	21	43	19	47	19	262
29	41	17	44	18	39	20	42	19	240
เฉลี่ย	43.86	18.31	42.86	18.17	41.93	19.24	42.62	19.34	246.34

ตารางที่ จ.4 ความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล

ความก้าวหน้าทางการเรียนในภาพรวม							
เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ร้อยละ ก่อนเรียน	ร้อยละ หลังเรียน	หลังร้อยละ-ก่อนร้อยละ	<g>	ระดับ
1	11	31	27.50	77.50	50.00	0.69	medium
2	6	31	15.00	77.50	62.50	0.74	high
3	17	31	42.50	77.50	35.00	0.61	medium
4	12	31	30.00	77.50	47.50	0.68	medium
5	11	34	27.50	85.00	57.50	0.79	high
6	16	31	40.00	77.50	37.50	0.63	medium
7	14	33	35.00	82.50	47.50	0.73	high
8	14	34	35.00	85.00	50.00	0.77	high
9	14	34	35.00	85.00	50.00	0.77	high
10	14	32	35.00	80.00	45.00	0.69	medium
11	8	35	20.00	87.50	67.50	0.84	high
12	12	35	30.00	87.50	57.50	0.82	high
13	18	30	45.00	75.00	30.00	0.55	medium
14	20	36	50.00	90.00	40.00	0.80	high
15	16	34	40.00	85.00	45.00	0.75	high
16	15	29	37.50	72.50	35.00	0.56	medium
17	17	33	42.50	82.50	40.00	0.70	high
18	15	30	37.50	75.00	37.50	0.60	medium
19	12	29	30.00	72.50	42.50	0.61	medium
20	15	32	37.50	80.00	42.50	0.68	medium
21	10	34	25.00	85.00	60.00	0.80	high
22	17	32	42.50	80.00	37.50	0.65	medium
23	18	31	45.00	77.50	32.50	0.59	medium
24	18	34	45.00	85.00	40.00	0.73	high
25	15	37	37.50	92.50	55.00	0.88	high
26	11	27	27.50	67.50	40.00	0.55	medium

ตารางที่ จ.4 ความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ต่อ)

ความก้าวหน้าทางการเรียนในภาพรวม							
เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ร้อยละก่อนเรียน	ร้อยละหลังเรียน	หลังร้อยละ-ก่อนร้อยละ	<ง>	ระดับ
27	16	30	40.00	75.00	35.00	0.58	medium
28	9	34	22.50	85.00	62.50	0.81	high
29	8	29	20.00	72.50	52.50	0.66	medium
เฉลี่ย	13.76	32.21	34.40	80.53	46.13	0.71	high

ภาคผนวก ฉ
ภาพประกอบการทำกิจกรรม

ภาพที่ ฉ.1 การทำกิจกรรม เรื่อง โครงสร้างภายในของราก

ภาพที่ ฉ.2 การเตรียมตัวอย่างของโครงสร้างภายในของราก

ภาพที่ ฉ.3 การเตรียมตัวอย่างของโครงสร้างภายในของลำต้น

ภาพที่ ฉ.4 การศึกษา เรื่อง หน้าที่และชนิดของใบจากตัวอย่างจริงในโรงเรียน

ภาพที่ ฉ.5 กิจกรรมอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในชั้นเรียน

ภาพที่ ฉ.6 กิจกรรมการทดสอบก่อนการเรียนจัดการเรียนรู้

ภาพที่ ฉ.7 กิจกรรมการศึกษาโครงสร้างภายในของใบด้วยการเตรียมตัวอย่างโดยหล่อด้วยเทียนไข

ภาพที่ ฉ.8 กิจกรรมการศึกษาโครงสร้างภายในของลำต้นด้วยการเตรียมตัวอย่างโดยหล่อด้วยเทียนไข

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวทิพย์ประภา จันดี
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พ.ศ. 2545 – 2548 วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยาประยุกต์ (จุลชีววิทยา)
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2552 – ปัจจุบัน ครูโรงเรียนอุดมวิทย์
ตำแหน่ง	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอุดมวิทย์ อำเภอโนนค้ำ จังหวัดมุกดาหาร อีเมล์ thipprapa@hotmail.com

